

JÓ HÍR

A PÉCSI EGYHÁZMEGYE LAPJA

Új bort, új tömlőbe!

Jézus korában a bort még kecskebőr tömlőkben tárolták és szállították. A hordót nem ismerték. Ha az új, még érlelődő bort netán a régi tömlőbe töltötték, tarthattak attól, hogy a bor szétrepeszti az elnyűtt tömlőt és szétfolyik. A jézusi tanács nem a korabeli borosgazdáknak szólt, hiszen ezzel tisztában voltak, hanem nekünk, tanítványoknak, a mindenkori keresztényeknek. Persze, átvitt, jelképes értelemben. A bor, Jézus tanítása, ami mindig új. Új, mert mindig aktuális, nem avul el, nem veszít erejéből. Minden kor embere úgy érzi, hogy éppen neki szól. De új azért is, mert az Evangéliumban elmélyedő ember, még hosszú évek multával is talál benne újat. És minden következő nemzedék számára tartogat újat. Az evangélium, a Szentírás, kimeríthetetlen.

Na és a tömlő? A tömlő mi vagyunk, hívó emberek, akik befogadjuk Isten ígését. Pontosabban: az a hivatásunk, hogy a szívünkbe fogadjuk Isten élő Igéjét, Jézus Krisztust és az Ő tanítását. De ha régi tömlők vagyunk, ez nem fog menni. Nem fog menni, ha mereven ragaszkodunk megszokott gondolkodásmódunkhoz, vallási nézeteinkhez, régi szokásainkhoz. Vagyis, ha azt gondoljuk, hogy jobban tudjuk. Ettől persze még lehetünk jámbor, vallásos emberek, de az evangélium egyéniségünket, sőt a világot átformáló ereje nem tudja kifejteni hatását. Mi vagyunk a gátja, a régi tömlő.

Október a szüret ideje, készül az új bor. Adj a Isten, hogy megszokásaink ne gátolják az evangélium befogadását. Válgjunk új tömlővé, új emberré. ■ Dr. Goják János

Megkondultak a harangok a pécsi Belvárosi templom mellett. Szeptember 11-én áldotta meg Mayer Mihály megyéspüspök úr a haranglábat, illetve az alatta lévő Szent Bertalan-szobrot.

A Rózsafüzér: a népek imája

Százados legendák beszélnek, hogy a Rózsafüzért maga a Szűzanya ajándékozta Szent Domonkosnak. Az eseményt legszebben talán a Pompeii-kegytemplom oltárképe örökítette meg. Másolata ezért is terjedt el szerte a világon. A történelem tudósai, akik vallják, hogy minden legendának történelmi magja van, úgy magyarázzák az eseményt, hogy Szent Domonkos a hosszú prédikációk között szüneteket tartott, amikor arra kérte a hallgatóságot, hogy imádkozzák a Miatyánkot és az Üdvözlégyet, hogy gondolkozzanak el a hallottakról.

3. oldal

Ministránstábor Püspökszentlászlón

Idén július elején tartottuk egyházmegyénk ministránstáborát Hamzau Relu atya vezetésével, amelyen 38 általános iskolás és néhány gimnazista, egyetemista fiú vett részt az egyházmegye különböző plébániáiról. A tábor kerettörténete Dávid király életútja volt: miután mindenki megérkezett – a jelszó elhangzásával: „Uram, királyom, életem, halálom kezébe ajánlom” – kinyílt a táborkapu és beléptünk Salóm, vagyis a Békesség országába, amelyet tartományokra osztottunk, s minden nemzetség: 7-8 ministráns kiválasztott magának egy területet.

6. oldal

IV. Károly boldoggá avatása

Az imameghallgatás csodája egy Amerikában élő nővér életében következett be. Az első kérdőjelünk, miként tudhatott Károly királyról a nővér? A nővér 1894. április 4-én Lengyelországban született. 25 évesen a Vencésekhez lépett be. 1927. április 1-jén ért Brazíliába. Neve is sokatmondó. Maria Zita Gradowska. A Zita név talán nem véletlen! Már Lengyelországban is fájt a lába a nővérnek. Először a jobb lába, majd a bal lába miatt is szenvedett. E szenvedéséből gyógyult meg csodás módon. 1989. szeptember 21-én halt meg.

8. oldal

Születésnap köszöntő

2004. augusztus 17-én a Skóciai Szent Margit Gondozóotthonban Pákolitz Gyulánét 101. születésnapja alkalmából köszöntöttük. Az ünnepségen részt vettek hozzátartozók, lakók, gondozók és a helyi önkormányzat képviselői.

Pákolitz Gyuláné Grünfelder Anna 1903. augusztus 17-én Baján született, 4 gyermeke, 6 unokája, 15 dédunokája és 5 ükunokája van. Egészségi állapota kielégítő, napközben szívesen üldögél a szobában, és nagyon szeret énekelni.

Ezúton kívánunk neki jó egészséget, hogy még sokáig szeretetben és békében éljen közöttünk.

„Törekedjünk arra a meggyőzésre, hogy az öregkor Isten ajándéka, kegyelem, mely által egyre inkább részt tudunk venni Krisztus megváltó művében: ebben van a mi erőnk és békénk.”
(Vei Montana Mozgalom alapelveiből)

Skóciai Szent Margit Gondozóotthon
Vásárosdombó Margitmajor
Schäffer Zsuzsanna ápolásvezető

„Európa Kulturális Öröksége a Klimó Könyvtárban” címmel rendeztek kódexkiállítást a Pécsi Tudományegyetem Különgyűjteményében

A kiállításon beszédet mondott Mayer Mihály pécsi megyéspüspök, prof. dr. Lénárd László a Tudományegyetem rektora, Kunszt Márta alpolgármester, dr. Fischerné dr. Dárdai Ágnes a könyvtár főigazgatója, valamint Pohánka Éva könyvtáros.

Püspök úr elsőként dr. Dárdai Ágnes szavaira reagálva említette, hogy örült annak a kifejezésnek, hogy a könyvek lélegzenek, hiszen hús, harminc évvel ezelőtt ezt a szót még úgy írták, hogy lélekenek, és ezzel azt kívánták kifejezésre juttatni, hogy a könyveknek van lelke. Ezt kell, hogy

ma is érezzük, amikor egy könyvet a kezünkbe veszünk. A mostani kiállítás is ezt a lélekezést kell, hogy dokumentálja.

Beszélt püspök úr a manapság sokat emlegetett „Kultúra fővárosa” címről is. Mint mondta, ez a cím nem csak a múltat kell, hogy jelezze, hanem a jelent és jövőt is. E kiállítás, feltárja a múltnak a gyökerét, örökség jelleget. Elénk tárja, hogy mik a kipróbált értékek, amelyeknek a társadalmat gazdagítaniuk és befolyásolniuk kell.

Mayer Mihály megyéspüspök köszönetét fejezte ki mindazoknak, akik a kiállítást megrendezték, a rendezéshez hozzájárultak, és azoknak is akik jelenlétükkel a kultúra gyökereit és örökségét igényként jelezték.

Hagyományteremtő beszélgetéssorozat Vásárosdombón

Kutas Attila plébános kezdeményezésére beszélgetéssorozat indult Vásárosdombón, amelynek keretében minden hónapban vendégül látnak egy híres és egyben hiteles embert.

Első alkalommal Tokody Ilona operaénekesnő volt a község vendége, aki mesélt pályája alakulásáról, a művészeletről, a zene szerepéről.

Tokody Ilona művésznőt, aki 1953. április 27-én, Szegeden született, a világ legelismertebb szoprán-csillagai között tartják számon. A Szegeden majd Budapesten folytatott tanulmányok után a nagyvilág is megismerte tehetségét, hiszen végigénekelte a világ jelentős operaházait, de sehová nem kötötte le magát tartósan, hű maradt a magyar színpadhoz.

„Híd vagyok a szerző és a közönség között, és ezt a dolgomat csak akkor tudom hibátlanul teljesíteni, ha egész életemet a zenének, az éneklésnek és a tanulásnak szentelem” – vallja magáról.

A beszélgetéssorozat következő vendége Víz E. Szilveszter a Magyar Tudományos Akadémia elnöke lesz.

A népek imája

Százados legendák beszélnek, hogy a rózsafüzért maga a Szűzanya ajándékozta Szent Domonkosnak. Az eseményt legszebben talán a Pompeii kegytemplom oltárképe örökítette meg. Másolata ezért is terjedt el szinte a világon. A történelem tudósai, akik vallják, hogy minden legendának történelmi magja van, úgy magyarázzák az eseményt, hogy Szent Domonkos a hosszú prédikációk között szüneteket tartott, amikor arra kérte a hallgatóságot, hogy imádkozzák a Miatyánkot és az Üdvözlégyet, hogy gondolkodjanak el a hallottakról. Az ötlet sikeres volt és termékeny. A hallott igazságok belevésődtek a hallgatóság lelkébe.

A prédikáló testvérek, akiktől később a ferencesek is átvették a módszert, szívesen éltek ezzel a lehetőséggel és ebből alakult ki a rózsafüzér mai formája. Kezdetben, minden bizonnyal az utcajelenet számolták az Üdvözlégyeket és csak később jelentek meg a zsinorra fűzött golyócskák, vagy gyöngyszemek. Népszerűségét mutatja, hogy a szerzetesek a derékövükre, vagy derékszíjukra erősítették a fűzért, hogy mindenkor kéznél legyen. Így jutott el a hívekhez is. Míg a középkori templomok faragott vagy festett képei a "Népek bibliája" volt, addig a rózsafüzér a népek imakönyve lett.

Elgondolkoztató az is, hogy amikor a nyomtatott imakönyvek sokasága kiszoríthatta volna a rózsafüzér szeretetét, maga a Szűzanya lett a rózsafüzér népszerűsítője. Az utóbbi századok Mária-jelenéseiben mindig rózsafüzérrel lép a világ elé. Látnokai arról beszélnek, hogy a Szűzanya szorgalmazza a rózsafüzér imádkozását. Miért ilyen fontos ez az imádság?

Azért mert Jézus áll a középpontjában! A kívül állók elakadnak a rózsafüzér „morzsolgatásánál”. Naivi-

tásuk mosolyogni való! A morzsolgatásnak semmi jelentősége nincs. Maga a füzér, legyen bár nemesfém, gyöngyből vagy fából, nem több, mint egy kis kézi számológép. Adott

esetben egy megáldott tárgy, mint a jegygyűrű, vagy szentelt érme a nyakunkban.

De térjünk vissza a kezdetekhez. Szent Domonkos idejében a rózsafüzér lényege a visszatérő elmélkedés volt a prédikációk után. Akkor talán még nem is volt füzér, de volt elmélkedés! A rózsafüzéren kialakult tizedek valójában az egyes elmélkedésre szánt időt voltak és vannak hivatva jelezni, különösen közös imádkozásnál. A magánimában az egyes titokról való elmélkedés nincs időhöz kötve. Az imádkozó gondolati gazdagsága szerint lehet hosszabb vagy rövidebb.

Miről elmélkedjünk? A hitvallásunkról! Ezért kezdjük mindig Hiszekegygel.

A tizedekben a Hiszekegyet bontjuk fel „egymondatos” prédikációkra és ezekről elmélkedünk. Az öröndetes, fájdalmas és a dicsőséges rózsafüzért II. János Pál pápa kiegészítette a „világosság rózsafüzérével”, amelynek titkait ajánlatos az öröndetes és a fájdalmas rózsafüzér közé beiktatni. Ha valaki megváltásunk eseményeiből nem tud mást, csak ezt a hűz „titkot”, ezt a hűz egymondatos prédikációt, az már tudja, ismeri és remélhetőleg éli is megváltásunk legszebb igazságait.

Az elmélkedés legegyszerűbb formája, ha oda képzeljük magunkat az események színhelyére és mintegy kívülről figyeljük a történéseket. Bibliai olvasmányaink segítenek ebben. Minél járatosabbak vagyunk a Szentírásban, annál színesebbek lesznek az események előttünk.

Az elmélkedés magasabb szintje, ha már arról elmélkedünk, hogy az egyes titkok mit jelentenek önmagunkra, élethelyzetünkre vonatkoztatva.

Még magasabb fokon az egyes titkok teológiai vonatkozásairól elmélkedhetünk. Erre azok vállalkozhatnak, akik magasabb szintű teológiai oktatásban részesültek. Ezért lehet a rózsafüzér kedvelt és kimeríthetetlen imája még a legnagyobb hittudósok is.

A rózsafüzér olyan, mint egy kaleidoszkóp: a színes üvegdarabokból mindig Jézus arca, személyisége, megváltói mivolta rajzolódik ki előttünk. És mindez a Szűzanya közreműködésével, aki a keresztények legkövetesebb példaképe.

Régi szokás, hogy októberben közösen imádkozzunk a rózsafüzért a templomokban. Kedves gyermekkori emlékem a korán sötétedő októberi estéken rózsafüzért zsolozsmázó hívek sokasága. Hallgassunk a Szűzanyára és imádkozzunk rózsafüzért ma is. ■ Kele Pál plébános

magyar kurír

Állam és egyház az egyesült Európában. Ezzel a címmel szervezett konferenciát a Miniszterelnöki Hivatal Egyházi Kapcsolatok Államtitkársága, szeptember 28-a és 30-a között. A rendezvény az Országház Felsőházi termében került megrendezésre. A nemzetközi tudományos konferencia résztvevői tudósok, egyházi vezetők, egyetemi professzorok, politikusok és közéleti szereplők voltak. Ezen a széles körű szakmai fórumon lehetőség nyílt a vallás,

az egyház, az állam és az európai társadalom kapcsolatainak és együttműködésének vizsgálatára. MK

„...hogy mindnyájan egy legyenek...” (Jn 17, 21). Mária-pócs: A fenti mottóval ötödik alkalommal rendezik meg a világi teológus- és hittanár-szakos hallgatók országos konferenciáját október 15–17. között Mária-pócon, a Szent Atanáz Görög Katolikus Hittudományi Főiskola szervezé-

sében. A konferencia témája - amint az a János evangéliumból vett idézetből is kiderül - az ökumenizmus lesz. A konferenciát Pregun István, a Szent Atanáz Görög Katolikus Hittudományi Főiskola főigazgatója nyitja meg, október 15-én este 18 órakor. Másnap Hafenschner Károly evangélikus professzor „Az ökumené egy evangélikus lelkész szemével”, Fekete Károly, a Debreceni Református Egyetem rektora Az ökumené

egy református lelkész szemével”, Orosz Atanáz testvér, a GKHF tanára pedig „A katolikus egyház kapcsolatai negyven évvel az ökumenikus dekrétum után” címmel tartanak előadásokat, melyeket kiscsoportos beszélgetések követnek. A konferencia zárónapján, vasárnap, délelőtt 10 órakor szent liturgia bemutatására kerül sor a kegytemplomban. Ezt követően a résztvevők értékelik a tanácskozást.

Munkás Szent József oltalma alatt

„Szakadt a zápor, ömlött az ár,
süvített a szél és nekizúdult a háznak,
de nem dőlt össze,
mert szikla volt az alapja.”

(Mt. 7,25)

A Pécs-gyárvárosi plébánia keletkezése Pécs város lakosságának szaporodásával és ennek folytán megnövekedett területével van kapcsolatban. Mint a város többi részein, itt is új házsorok épültek az 1900-as évek kezdetén, új utcák létesültek, amelyek mind távol estek a budai külvárosi plébániától.

Egyre nagyobb lett az igény az önálló plébánia létesítésére. Abban az időben, elmentben a későbbi világháború utáni idővel, még nagyon nehéz volt új plébánia létesítése és templom építése.

Sok-sok előkészület, nehézség, pénztelenség után, 1929. október 6-án nyitotta meg kapuit Pécs-Gyárváros temploma. Sebestyén Károly akkori plébános, pápai kamarás boldogan ünnepelt híveivel, de tudta, hogy az építendő oltárok, berendezések nagy küzdelem árán készülhetnek el, melyhez nélkülözhetetlen Pécs város vezetőinek és híveinek összefogása. 1943-tól dr. Patton János követte templomépítető elődjét.

A Gondviselésnek köszönhetően a háború ideje alatt semmiféle kár nem esett az épületben.

1959-ben, mikor a hitoktatás kiszorult az iskolákból, a gyárvárosi templom lelki-ségi mozgalmi az addigi legnagyobb létszámmal működtek.

Kele Pál plébános szolgálati ideje alatt a liturgikus megújulás szükségessé tette a szembemiséző oltár létesítését. Megoldatlan volt a templom fűtése is, ami igen nagy gondot okozott méretei miatt, de a hívek nagylelkű adakozása révén ez is megvalósult. 1973-ban az éjféli misén volt először fűtés a templomban.

1980-tól Bókai István plébános vezette az egyházközséget, aki szintén fontosnak

tartotta néhány újítás, beruházás elvégzését. Megszépült a hittanterem, megújult az oratórium boltozata, hangosító berendezést szereltek fel, valamint felújították a templom szentélyét.

Amikor Gulner János apátplébános átvette a plébániát 1988-ban, a Mária-év emlékére a templom 31 üvegablakát színes üvegre cserélte. Szolgálati éve alatt a templom 60 éves fennállására megújult belsővel, új világítással készültek.

Plébános úr egyik legnagyobb érdemének tartja, hogy egyházközségéből már két újmiséző pap került ki. Kajtár Edvárd és Mátis Géza. Mindketten a Gyárvárosi templom falai között nevelkedtek.

1999. március 25-én fejeződött be az önerőből végzett felújítása a plébániának és a templomnak. Az esztétikus külső és belső környezet mind hozzájárul ahhoz, hogy a hívek szeretettel jöjjenek, nagycsaládként tartsanak össze jóban, rosszban egyaránt.

2000. december 2-án áldották meg a Szent Mónika imaközösség zászlaját, mely azóta is

a templom díszé, és jelképe, hiszen, nem csak egy emblémát mutat, hanem az édesanyák közösségét, akik fáradhatatlanul imádkoznak gyermekeinkért.

Az egyházközség legrégebbi csoportja a Rózsafüzér Társulat, mely egyidős a templommal.

A hetven évvel ezelőtt indult hat rózsafüzér-koszorú kilencven imádkozó tagja – bár az évek multával szükségszerűen kicserélődött – mai is ugyanannyi. Talán ennek is köszönhető, hogy minden hónap 13-án a Fatimában megjelent Szűzhez imádkoznak.

Immáron 18 éve szolgálja híveit Gulner János apátplébános, aki azóta is fáradhatatlanul viseli gondját egyházközségének. Pécsnek ez az egyik olyan temploma, ahol mindig tisztaság van, minden időszakban virág díszíti az oltárt, és nem múlik el úgy nap, hogy ne lenne szentmise.

Nekem, aki szintén e templom falai között nőttem fel, nagy öröm látni, hogy ma is a régi pompájával, kedvességével hív és vár Isten házába.

Idén, mikor 75 évfordulóját ünnepeljük a templomnak, Bíró László püspök úr celebrálja a szentmisét és bérmálja meg a felnőttkeresztségre jelentkezőket.

1955. május 1-jén elrendelte XII. Piusz pápa „Munkás Szent József” ünnepét.

A Habsburg-házban a XVII. század folyamán honosodott meg Szent József tisztelete. Lipót császár fiúgyermeké születésekor hozzá imádkozott. Amikor megszületett, a József nevet adták neki. Neve elterjedt először az arisztokráciában, később a nép névadási szokásában is. I. Lipót az Ő oltalmába ajánlotta egész birodalmát és a Habsburg-ház patrónusává választotta (1675). Bécs (1683) és Buda (1686) felszabadulását az ő mennyei közbenjárásának tulajdonította. Buda ostromakor a döntő támadásra induló katonákat a kapucinus Avianói Márk lelkesítette, aki egy dárda hegyén Szent József képét emelte magasba. Védőszentjünknek tekintik az ácsok, asztalosok, erdészek, famunkások, favágók, bognárok, koporsókészítők, kádárok, tímárok, a jegyesek, az ifjú házások, a családok, az árvák és a haldoklók. Segítségért folyamodnak hozzá a házépí-

téskor, kísértésben, hirtelen halál, reménytelen ügyek, szembetegségek idején. A XIX. századtól tartják a pappalégyek és a szerzetesek védőszentjének; a XX. században pedig a munkások patrónusa lett. Szent Józsefet legtöbbször úgy ábrázolják, hogy a kis Jézus a jobb karján ül, bal kezében pedig liliomot vagy kivi-rágzott vesszőt tart, de ábrázolják vándorbottal, fűrésszel, fejszével és fúróval is.

Szent József prefációja nagyon szépen összefoglalja mindazt, amit a Szentírásból tudunk, ami az ő Istentől kapott „atyai” hivatását megkülönbözteti a többi családapától:

„...és téged Szent József ünnepén illő hódolattal dicsérjünk, magasztaljunk és áldjunk. Mert őt az igaz férfit, az Istenszülő Szűznek jegyesül adtad, hű és okos szolgád családod fölé rendelted, hogy atyai gonddal őrizze a Szentlélek erejéből megtestesült Fiadat, a mi Urunkat, Jézus Krisztust.”

Örök fogadalom

Néhány héttel ezelőtt tett örökfogadalmat az Urunk Színeváltzásáról nevezett Kinga nővér a Sarutlan Kármelita Nővérek közösségének tagja. Választott igéje a következő: „Történt pedig, hogy amikor közeledtek felvételének napjai, Jézus elhatározta, hogy Jeruzsálemba megy”. Az alábbi sorokban az örökfogadalom után készített interjúkat olvashatják Kinga nővérrel.

– *Hol indult Kinga nővér gyermekkorában és ez mennyire volt meghatározó a hívásában?*

– Pesten születtem, hétgyermekes családban, ahol én vagyok az ötödik. Keresztény család vagyunk. Öcsém beteges volt, és azt hiszem ott kezdődött az igazi kereszténységünk. Emlékszem, engem is sokszor vitt magával édesanyám reggel, iskola előtt szentmisére.

– *Meddig élt Pesten Kinga nővér?*

– Egészen 25 éves koromig Pesten éltam. Általános iskola után egyházi gimnáziumba jártam. Szerettem volna egyházi közegben lenni, de akkor még alapvetően nem gondoltam arra, hogy szerzetes legyek. Érettségi után, nem vettek fel az egyetemre. Dolgoztam babysitterként és közben folyamatosan készültem a felvételre. Végül, harmadik próbálkozásra sikerült. Matematika ábrázoló geometria–oroszlakra jártam az ELTE-re. Az egyetemen teltek-múltak az évek és az utolsó fél-évre már kialakult bennem a vágy a szerzetesi élet iránt. Diplomaosztás után másnap jelentkeztem a rendbe.

– *Mi volt az, ami a kármeliták mellett szólt?*

– Az igazság az, hogy érdekesen alakult ez a dolog. Más elképzeléseim voltak, mert nagyon szerettem a matematikát. Kerestem az életem értelmét, útját. Láttam Mészáros Mártának a Hetedik szoba című filmjét. Nem tudom megmagyarázni miért, de nagyon megragadott. Ezt követően jelentkeztem a rendbe. Semmit nem tudtam róluk, de valahogy vonzott. Megfogalmaztam, hogy nekem karmelitának kell lennem. Akkor még azt sem tudtam, hogy léteznek-e Magyarországon. Ez volt nyár elején. Nem foglalkoztam vele komolyan, mert racionális alkat vagyok. Nyár végére azonban úgy alakult, hogy egyszer csak olyan bizonyosság volt bennem, hogy ez a számomra járható út. A szerzetesség számomra egyenlő volt a karmelitákkal.

– *Hogyan jött létre a kapcsolat Ön és a rend között?*

– Államvizsga előtt pár nappal felkerestem a rendet. Mondták a nővérek, hogy államvizsgáljak le, és jöjjen el ismerkedni a renddel. Lejöttem három

napra, majd visszamentem, hogy megbizonyosodjak, kint is így gondolom-e, majd ismét itt töltöttem 3 hetet és utána már vágytam vissza.

– *Más rendet nem is ismert?*

– Iskolanővéreket ismertem gimnáziumi élményeimből és a ciszterci nővéreket. Nagyon jó a kapcsolatom velük, de nem is gondoltam arra, hogy odamenjek.

– *A kármelita rend szemlélődő, a csend gazdagságának értékét közvetítő rend. Mennyire sikerül ezt megvalósítani a mindennapokban?*

– Sokat kell dolgozni, mert fenn kell tartani magunkat. Ez része az életünknek, de nem mehet az ima rovására.

összegyűlünk rekreációra, amikor közösen beszélgetünk. Ami éppen történt, azt megosztjuk. Építjük a testvéri kapcsolatokat. Fél kilenckor elimádkozzuk az olvasmányos imaórák után a kompletóriumot. Fél tíz–háromnegyed tíz körül van vége a napnak. Én úgy érzem, nagyon kiegyensúlyozott életet élünk.

– *Nem válnak nagyon befelé fordulóvá azáltal, hogy nem hogy a külvilággal, de egymással sem beszélnek napközben?*

– Én azt hiszem, hogy elsősorban az Úristennel kell beszélünk. Belső barátság Istennel. Vele kell egy baráti viszonyt kialakítani. Ebből jönnek utána a testvéri kapcsolatok. Szigorú klauzúras életet élünk. Viszonylag keveset beszélünk renden kívüliekkel. Persze óhatatlanul értesülünk a világ eseményeiről.

– *Említette Kinga nővér, hogy már hat éve él itt. Itt voltam az örök fogadalmán, és nagyon sokáig hatása alatt voltam a*

– *Hogyan épül fel a napirend?*

– Negyed 7-kor kezdünk Laudessel, utána van egy óra belső ima, ez lényeges pontja a napnak. Napi két óra belső ima van. Nyolc órakor szentmise, majd ezt követi a Tercia imádkozása. Reggeli, aztán megy mindenki a dolgára. Délelőtt két és fél óra munka, délben Sexta, ebéd, majd akinek feladata van, végzi a konyhai teendőket. Mosogatás közben beszélünk, addig csönd van. Háromnegyed kettőkor vége van a beszélgetésnek. Ismét mindenki megy a dolgára, négy óráig. Ekkor van egy óra Lekció, lelki olvasás. Egy óra belső ima, majd megyünk a kápolnába, vesperást imádkozni, vacsora, mosogatás, csöndben. Fél nyolckor

szertartásnak. Rendkívül erősnek és nyugodtnak tűnt. Ezt a nyugalmat nyilván az Istennel való kapcsolat jelenléte adta. Változott-e valami belső világában az örökfogadalom letétele óta?

– Utólag visszagondolva, nem egészen választanám el az örökfogadalmat az előtte lévő időktől. Ugyanis előtte van egy 12 napos lelkigyakorlat, amikor magányban elvonultan, készülünk az imára. A dombtetőn egy kis házban ilyenkor egyedül vagyunk, és csak imádkozunk. Ez egy belső megnyugvást ad. Én bármikor megingok, az Úr hűséges marad és ez nagy szó. Ő mindig velem van, fogja a kezem, és én erre szeretnék építeni. ■

Ministránstábor Püspökszentlászlón

Idén július elején tartottuk egyházmegyénk ministránstáborát Hamzau Relu atya vezetésével, amelyen 38 általános iskolás és néhány gimnazista, egyetemista fiú vett részt az egyházmegye különböző plébániáiról. A tábor kerettörténete Dávid király életútja volt: miután mindenki megérkezett – a jelszó elhangzásával: „Uram,

királyom, életem, halálom kezébe ajánlom” – kinyílt a tábor kapu és beléptünk Salóm, vagyis a Békesség országába, amelyet tartományokra osztottunk, s minden nemzetség: 7-8 ministráns a tartományfőnökkel az élen kiválasztott magának egy területet a különböző programokra. Majd minden csoport szövetséget kötött a szomszédos nemzetségekkel: pl. a mosogatás és a takarítás vállalása a másik csapat helyett, segítség a beágyazásban, a csomagolásban, egy gólelőny a focibajnokságban, vagy esetleg segítség a bajban. A hat csapat között izgalmas verseny is folyt egész héten: a nemzetség napi munkáját, ügyességét, a hittanos feladatok és a vetélkedők eredményeit jelképesen virágokkal jutalmaztuk, amely felkerült a csoportok értékelő táblájára. A hét végére csak úgy tarakáltak már e táblák a sok virágtól, s mindenki megérdemelten kapott jutalmat az ország helytartójától: Relu atyától.

Mint a Salóm országának tagjai Dávid királyra szegeztük tekintetünket: a délelőtti foglalkozásokon a Szentírás olvasásával és a különböző bibliai feladatok csoportos megoldásával Dávid útját követtük a trónig. Felfedeztük, hogy Isten nemcsak Dávidot választotta ki, hogy király legyen, hanem mindannyiunkat kiválaszt valamilyen feladatra, hogy kövessük Őt. Az Úr, aki „azt nézi, ami a szívben van” (1.Sám 16,7) nem az érdemeink, külső tulajdonságaink szerint választ ki bennünket, hanem a hűséges szív alapján. Ennek kapcsán titkos levelet írtunk Istennek, amelyben ki-ki leírhatta, hogy mi szeretne lenni, milyen feladatra hívta meg őt az Úr. Megható volt látni a sok-sok levelet, amint a táborzáró szentmise végén a szülők jelenlétében a kereszt előtt tömjénzemekkel együtt elégettük azokat, vagyis Istennek

küldtük el „légi postán”. Mint ahogy az Úr Dávidot hűséges vitézévé rendelte, hogy „tudja meg az egész világ, van Isten Izraelben” (1.Sám 17,46), úgy minket is az Ő szolgálatára hív, hogy a mi tevékenységünk által az Ő királysága jusson uralomra mindenhol, minden szívben. E pár nap alkalmat adott e szolgálat gyakorlására is:

a csoportok takarították a házat, segédkeztek a konyhában, a terítésben. Lassan-lassan belétanultunk az egymásra figyelésbe, a közös munkába, a rendrakásba, a feladatok pontos elvégzésébe. Dávid történetét szemlélve megértettük, hogy ő is bűnös ember volt, akit Isten tett igazgá. Bűnbánatra tekintve az Úr megbocsátotta bűneit, s a helyes úton vezette választottját. Mint ahogy az éjszakai kirándulásunkon érdemes volt követnünk a csoportvezetőket, úgy a mi életünkben is követnünk kell az Úr Jézust, aki az igazi úton vezet bennünket.

S ha eltávolítjuk a bűn sötétjében, akkor tudjuk, hogy Hozzá bátran fordulhatunk bűnbocsánatért. A tábor egyik legszebb estéje volt a bűnbánati liturgia a püspökszentlászlói templomban, amely során mindannyian lelkiismeret-vizsgálatot tartottunk és sokan meggyóntunk. Végül pedig a királyi trón dicsőségére emelt Dávid király, aki Istent szoltárokkal dicsőítette, arra tanított bennünket, hogy az Úr azért választ ki, rendel szolgálatára és tesz igazgá minket, hogy megdicsőítsen és boldoggá tegyen mindannyiunkat. Ezért mi is dicsérjük Őt nemcsak énekekkel, hanem életünkkel is. Néhányan közülünk zsolnárokat is írtak, amelyet a szentmisén olvastak fel. Az órangyalos játék során is megtapasztaltuk, hogy milyen jó örömet szerezni társunknak egy-egy figyelmes gesztussal.

E pár nap gazdag volt más élményekben is: a nemzetségek csapatversenyeken, fociban, vetélkedőben mérhették össze erejüket. Az izgalmas számháborúban megláthattuk, hogy közülünk a legkisebb

is vihethető győzelemre a csapatát, mint Dávid tette azt Góliáttal szemben. Az esti tábor tüz mellett mindig vidám volt a hangulat: nem csupán a játékok és a ruháinkat ellopó s a kiváltásukra különböző „váltságdíjakat” kitaláló krampusz, hanem az órangyalozás miatt is. Szépek voltak a közös imádságaink és a szentmisék sok ministránssal az oltár körül. Gyönyörű volt az utolsó éjjel tartott gyertyás körmenet is: az arborétum sötétjében sok-sok apró mécse világított, s mindenki letehetette gyertyáját egy-egy

kőre, miközben közösen imádkoztunk és énekeltünk. A tábor szentmisével fejeztük be, amelyen sok szülő is részt vett. Itt került sor a különböző díjak, ajándékok átadására is, amelyben minden csapat részesült. Így mindannyian élményekben gazdagon, új barátságok örömeivel térhettünk haza, tudva azt, hogy Dávid király személye nemcsak e néhány napra, hanem egész életünkre is példa marad.

Számomra ez volt az első ministránstábor. Mint szeminarista Relu atyának és Debora nővérnek segédkeztem a tanításban s az imádságokban. Jó volt megtapasztalni a csoportvezetők és a felnőttek összefogását, összetartását és a közös munka örömét. Igyekeztem minél többet együtt lenni a ministránssal: velük imádkoztam, közösen végeztük feladatainkat, játszottunk, beszélgettünk, nevetünk. Arra törekedtem, hogy örömmel tanuljak nekik Jézus szeretetéről, amelyet hivatásomra készülve egyre mélyebben fedezek fel. A sok kérdés, amelyet érdeklődve feltettek nekem, a közös imádságok élményei azt a meggyőződést erősítik fel bennem, hogy e ministránssal közül többek szívében a papi hivatás magja van elvetve. Hiszem, hogy az aratás Ura ma is hív elegendő munkást az aratásába, egyházmegyénkbe is. Viszont nem csupán a meghívottnak, hanem környezetén - elsősorban a családon, az atyákon és a híveken - is múlik, hogy e hivatásmag szarba szökken-e vagy elhal. Legyen ez a szép ministránstábor reménység és biztatás mindenki számára, hogy érdemes imádkoznunk új papi hivatásokért és támogatni, gondozni azokat munkánkval s tanúságtételünkkel.

S végül mindannyiunk nevében szeretnék köszönetet mondani elsősorban Püspök atyának, a plébános atyáknak és segítőknek egyaránt, akik hozzájárultak ahhoz, hogy Püspökszentlászlón ilyen szép, tartalmas és mindannyiunkat gazdagító hetet tölthetünk el. Reméljük, hogy jövő nyáron még több fiatallal együtt szervezhetjük meg a ministránstábor egyházmegyénk javára.

■ Nyúl Viktor

Róma magyar lelkipásztora

Pár napig a Pécsi Püspökségen tartózkodott Németh László úr, aki a Pápai Magyar Intézet (PMI) rektora, az olaszországi magyarok főlelkésze. Ittjártakor a Pápai Magyar Intézetéről, a római életről, az ott élő magyarokról kérdeztem.

– *Mi a Pápai Magyar Intézet küldetése?*

– A Magyar Katolikus Püspöki Kar római intézete. Szerintem a legfontosabb külföldi intézete a Magyar Katolikus Püspöki Konferenciának, mert ott magyar papok folytatnak tanulmányokat. Az intézet 1927 óta működik. Volt egy szakasz: 1948-64-ig nem mehettek magyar papok, de pontosan 40 éve ismét fogad magyar papokat, akiket püspökeik küldenek ki, hogy szakvézettséget szerezzenek a teológián belül. A növendékek többsége, akik innen hazakerülnek, a papképzésben dolgoznak, a püspökök segítőtársai. Közülük néhány püspöki méltóságra emelkedve, egyházvezetési feladatokat lát el. Külön megemlíteném, hogy a növendékek közül Erdő Péter bíboros úr volt az első ilyen növendék az intézetből.

– *Ebben a tanévben is van kint pécsi növendék. Hogyan kerülhet valaki a Pápai Magyar Intézetbe?*

– A Pápai Magyar Intézethez az ösztöndíjat a Magyar Katolikus Püspöki Kar adja, a püspök atyák a konferencián a meglévő szabad helyekre javasolnak személyeket. Megbeszéljük, hogy kik lehetnek alkalmasak. Gondolom, a püspökök javaslatokat kérnek a szeminárium tanáraitól, hogy kik azok, akik mind a lelki életben, mind pedig a papi életben példamutatóan szerepelnek. Igyekeznek úgy elosztani a helyeket, hogy minden egyházmegye küldhessen növendéket. Nem saját maguknak tanulnak, hanem azért hogy onnan hazatérve, Rómát ismerő, Rómahoz hű, kapcsolatokat építő és a teológiában jártas emberek legyenek, akik tudásukat továbbadják a paptestvéreknek. Gyönyörű környezetben tanulhatnak több magyar művész alkotásával körülvéve. A PMI a Falconieri palotában található. Ez az épület a Magyar Állam tulajdona. Ahogy az intézet élete alakult, elkülönült a Magyar Akadémiától. Egy fedél alatt élünk, de önálló intézmény.

Maga a palota is egy művészeti érték, hiszen Borromininek az alkotása, és az intézményben nagyon sok festménye található Prokop Péternek aki az intézmény lakója volt. 2002 óta Hajnal János üvegablakai tekinthetők meg a kápolnában. 90 éves magyar művész, és számos híres alkotása van Rómában.

– *Olaszországi magyarok főlelkészeként milyen pasztorális feladatokat lát el?*

– A munka nagyobb részét nekem kell végezniem. Kevés a pap, a kint élő emigráns papok többsége meghalt. Régen külön volt római, olaszországi lelkész. Jelenleg van két segítőtársam, Ruppert József piarista, Várdai Jakab ferences atya Perugiában vállalta a magyar misét. A misék mondásán kívül családokat látogatunk, börtönbe járunk. A fogva tartottak számára az egyetlen lehetőség, a magyar beszédre. Nem azt nézzük, hogy mit követtek el, hanem hogy erősítsük őket lelkileg, közvetíthessünk a családok felé. Igyekszem programokat szervezni a magyar közösségeknek.

– *Lehet tudni, hogy hány magyar család él Olaszországban?*

– 6-7000 magyar él odakint. Természetesen mindenkihez nem tudunk eljutni. Nem is mindenki igényli. Körülbelül 1200 cím van, akiknek rendszeresen küldünk meghívót, ezek mivel családok, 3-4000 embert jelent. Kis közösségek, de kellemes környezetet biztosítanak. A közösségi életüket szemlélve tudom lemérni, hogy, hogyan nőttek fel. Akik gyermekkorukban tanultak imád-

kozni, ők felnőttkorukban is magyarul imádkoznak. Hiába élnek idegen országban, beszélik a nyelvet, az imádság a vérükben van, anyanyelvükön él bennük. Sokszor, mielőtt elindulok, úgy gondolom, nem is érdemes elmenni. Kevesen vannak, talán nem is lét-elemük az imádság, de mikor hazaérkezem, akkor látom, hogy érdemes csinálni. Szerencsére vannak fiatalok, tehát nem egy kihalt generációról van szó. Mindig érkeznek egyetemisták is a közösségekbe, akik keresik a hazai kapcsolatokat.

– *On posztulátorként működött közre Batthyány-Strattmann László boldoggá avatásában. Milyen feladatokat kell ellátnia ebben a pozícióban?*

– Amikor elérkezik a megfelelő szintre az ügy, Rómába kerül. A szabályok szerint ilyenkor meg kell jelölni egy olyan embert – római posztulátort –, aki előremozdítja az ügyet. Az ügymenet mindig a helyi egyházban kezdődik. Ott történik az eljárás lefolytatása, az írásközpont megvizsgálása jegyzőkönyvek felvétele, tanúk kihallgatása. Csak ezután kerül Rómába. Ekkor bízzák meg a posztulátort. Neki kell készítenie a teológusokat, szakértőket, hogy vizsgálják ki a részleteket. Azok az ügyek mennek előre, ahol a posztulátor dolgozik.

– *A boldoggá avatás után automatikusan megy tovább az ügy a szentté avatásig?*

– Elvileg igen. A szentté avatásra akkor kerülhet sor, ha a boldoggá avatás dátumát követően egy imameghallgatást vagyis egy csodát tud prezentálni. Ennek a kivizsgálása is ott kezdődik ahol a csoda történt. Tudjuk, hogy Batthyány-Strattmann László esetében akit a szombathelyi és eisenstadti egyházmegye képviselt és indította az ügyet, a csoda a pécsi egyházmegyében történt, így a pécsi egyházmegye is bekerült a boldoggá avatás ügymenetébe. Reméljük, hogy történik egy imameghallgatás, és akkor tovább mehet az ügy a szentté avatásra.

– *Hosszú időbe telik, amíg kivizsgálják a javaslatokat, kérelmeket. Mennyire kitartóak az emberek? Mit tapasztalt munkája során?*

– A boldoggá avatásokat, szentté avatásokat befolyásolja a magyar történelem negyven éves múltja, mikor nem megfelelően működött a kapcsolatunk a Vatikánnal. Nekünk a történelmünk, egyháztörténelmünk alakulása az oka annak, hogy ilyen hosszú időre húzódik el egy-egy szentté avatási ügy.

– *Olaszországi Magyar Szentzséki Nagykövetség szaktanácsadója. Mivel jár ez a cím?*

– Az előző nagykövet, Tarr Pál kért fel erre a munkára, melyhez a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia a hozzájárulást megadta. Egy nagykövet, aki kikerül a Vatikánba, találkozik egyházi állammal, egyházi viszonyokkal, szokásokkal. Egészen más jellegű kapcsolatrendszerre, más protokolláris dolgokra van szüksége, mint egy állami követségen. Az egyházi tanácsosnak az a dolga, hogy az egyházi kérdésekben eligazítsa a nagykövetet. Most már a második nagykövettel dolgozom, úgy érzem, megfelelően együtt tudunk működni.

– *Gondolom, hogy a sok öröm, siker mellett bőven akadnak nehézségei, problémái is munkája során. Mi az, ami erőt ad a mindennapi megtérésre, újrakezdésre?*

– Róma maga egy csoda. Róma egy olyan szellemi központ, ahol naponta vannak kulturális programok, koncertek, vagy a Vatikán hangulata, a Szentatyával való találkozás, Olaszország szépségei. Ha elmegek misét mondani, a híveket meglátogatni, az emberekkel való találkozás számomra egy olyan alkalom, ami arra serkent, hogy tovább kell dolgoznom, és igyekezzem jól ellátni a feladataimat.

IV. Károly király és császár boldoggá avatása

Az alábbiakban Mayer Mihály megyéspüspök előadását közöljük, amely Budapesten, a Vajdahunyad várában hangzott el a boldoggá avatott IV. Károly királyról.

2004. október 3-án az Osztrák–Magyar Monarchia utolsó királya és császára I. illetve IV. Károly, 81 évvel halála után Rómában boldoggá lesz avatva. 10 éves vizsgálódás után a Szentté avatási Kongregáció kijelentette: életét hősi erények birtokában élte. 1922. április 1-jén tüdőgyulladásban halt meg. A boldoggá avatás megértéséhez néhány előfeltételt, azt is mondhatnám előismeretet meg kell említenem. Azért kell ezt megtennem, mert nem feltételezhetjük, hogy az oly hosszú alaphitoktatást nélkülöző évek ezt az alapismeretet mindenkinek megadhatták. Nem kívánok nagyon mélyen a teológia tudományába hatolni, de hitünknek egy igazságát, valóságát meg kell említenem.

Hiszem az örök életet. Ez az örök élet számunkra e földi élet felelősségéből fakadó Istennel levés. Nem az istenségben való feloldódás, nem a lélekvándorlás egymás utáni tisztulása. Személyiségünk, emberségünk kerül Istenhez. Temetésekkor el szokták mondani: mi minden marad meg életünkéből, elmondják azt is, hogy addig élünk, míg emlékeznek ránk az utódok. Ez nem keresztény álláspont! Nem valami marad meg általunk, belőlünk, hanem mi, a személyiségünk marad meg. Nem addig, amíg emlékeznek ránk, mert ez a legjobb esetben is csak két három generációt jelentene. Van akinél ennyit sem, a történelmi hősoknél, személyeknél, addig amíg a történelemkönyvek említik.

Nemcsak a lelkünk továbbéléséről vall a hitünk. Ezt egyháziak is féligazsággént mondják, amikor azt halljuk a lélek az Istennél, a testünk elenyészik. Ez a látszat! Ez az átmenet az utolsó ítéletig tart! Valljuk, hiszem a test feltámadását, hiszem az örök életet. Jézusnak nemcsak a lelke támadt életre, hanem a teste is. A megdicsőült testben jelent meg az apostoloknak. Ilyen megdicsőült testnek vagyunk várományosai Isten jóvoltából.

Ha az ember tovább él, ha az ember nem egy világszemlében oldódik fel, akkor van-e kapcsolata egymással az élőknek és a holtaknak? A hitvallásunkban megvalljuk mi keresztények és nemcsak katolikusok: **hiszem a szentek közösségét.** Nos e valóság azt jelenti, hogy az élők felemelik tekintetüket az Istennél lévők felé és az Istennél lévők nem hagyják magukra a hozzá fohászkodókat. Mindez nem Isten nélkül, vagy az Isten háta mögött történik, hanem Istenben, Isten által. Mi katolikusok pedig valljuk, hogy van tisztulási állapot, van tisztítóhely, ahol tisztuló lelkek valamilyen szenvedésen át válnak alkalmassá az Isten színe látására. Azt is vallják a keresztények, hogy vannak emberek, akik saját magukat kizárják az Istennel való közösségből, ezek az elkárhozott lelkek, ezeknek a helyét jelöljük pokolnak. Velük nincs semmiféle közössége sem a mennyeknek sem a földieknek. Kik vannak ott, misztérium!

Nos ezeknek a tudtával léphe-tünk ismét egy döntő lépést.

Az emberek szellemi lények. Szellemiségünk tanulással, eszményképek ösztönzésével, dialógusok által nyújtott logikai lépésekkel tágul és mélyül. Mi nem látjuk át a dolgokat egy pillanat alatt, mint a test nélküli szellemi anyagok. Ők intuícióval ragadják meg az igazságot vagy jól vagy rosszul. Ezért nem is várhatjuk, hogy a jól döntő angyalok rosszá váljanak, vagy a rosszul döntött angyalok valamikor jóvá változzanak. A rossz angyal ördög marad, ördögi ravaszsággal fogja bizonyítani, hogy ő a lux-fero, a lucifer a fény anyaga, a felvilágosodás bajnoka!

Amint a jó angyalok a jó, a helyes, az isteni irányába fordítanak, úgy a mennyben lévő lelkek, akiket üdvözült lelkeknek hívunk szintén a jó, az isteni irányába vezetnek minket. Ezért a kérdés: Logikai lépéseinkben, amelyek lehetnek jók és rosszak, de amíg élünk korrigálhatóak, kikre számíthatunk. Elsősorban Jézus Krisztus-

ra, aki emberré lett és azokra a hiteseles személyekre, akik Jézus Krisztus Istenszeretétét, Isten iránti elkötelezettségét mutatták meg életükkel családjuk, ismerőseik körében és abban a társadalomban, amelyben éltek.

Életük tehát kirajzolta az Isten iránti helyes elkötelezettséget és az Isten szeretetére épült erkölcsi elveket.

A Nostra aetate zsinati konstitúció a monoteista vallásokról szól. Nagyon szép képet említ a különféle vallásokban tapasztalható fény és fénymennyeiség meglétére. „A katolikus vallás semmit sem vet el abból, ami ezekben a vallásokban igaz és szent ... nem egyszer megcsillan bennük egy sugara annak az igazságnak, amely megvilágosít minden embert.”

A boldogok és a szentek tiszteletének megközelítéséhez én is e képpel kívánom érzékeltetni az isteni nek bennünk levését.

Mindenütt felfedezhetjük az isteninek, a kegyelemnek a felvillanásait és az azokra adott emberi válaszokat. E fényvillanások a szívünkbe íródnak a kegyelem segítségével. E fényvillanások azt is jelzik, hogy van teljesebb fény, ahonét a mi kevesebb fényünk származik. E fényt az ember a Világ Világosságától, Jézus Krisztus által kapja. Mi is kapjuk e fényt. Nyitottságunknak megfelelően van bennünk több vagy kevesebb. A boldog, a szent mindazt megkapja életének Istenre való nyitottságából, annyit, amennyit véges emberként befogadhat. A Boldogságos Szűz Máriát kegyelemmel teljesnek mondja a Szentírás. Ő a kegyelem teljességét kapta, mert szeplőtelen. A boldogok és szentek a befogadóképességük mértékét kapják. E mértékből kitűnik, hogy életük miként került egyre nagyobb fénybe, kitűnik kegyelmi növekedésük. Életük fokozott fejlődés eredménye és nem lezárt kezdés. Ezért is lehetnek példaképek, eszményképek számunkra, akik szintén a jó szándékú fejlődés útját járjuk.

Egy vezető MSZP-s politikus azt mondta: „én az vagyok, aki voltam, de a fideszesek között hányan vannak, (Folytatás a következő oldalon)

(Folytatás az előző oldalról)

akik nem maradtak azok, akik voltak a KISZ-ben és az MSZMP-ben!” Legyen szabad megjegyzésem: a damaszkuszi út megtéréssel is üresedhet és nemcsak elmeneküléssel! A megtérés azt jelenti, hogy megállok, eltöprengek és Isten felé veszem az irányt. Ez a szentség útja!

Nos a kérdés, hogy minderről meg tudunk-e bizonyosodni, milyen kritériumok alapozzák a boldoggá avatást? Ki az aki mindezt hitelesen igazolja, igazolhatja?

Először is maga a társadalmi milió. A környezet, a keresztény közösség, amelyben élt, ahol az élet keresztjére a választásokat adta. Ezért az első lépés az egyházmegegyei kivizsgálás. A helyi püspök mellett álló teológusok kivizsgálása és javaslata alapján fogalmazza meg a püspök, hogy az illető személy Isten szolgája.

A kivizsgálás már Károly király halála utáni évben elkezdődött. 1923-ban Wilhelm Niklas felkereste Bécs akkori bíborosát, dr. Friedrich Gustav Piffel-t, azzal a kéréssel, hogy tegye meg a szentté avatáshoz a szükséges lépéseket.

1925. Sigmund Waitz püspök jóváhagyja a Népek Békéjéért való imaligát. Megkezdődik az egyházmegegyei vizsgálat, dokumentumok és kijelentések összegyűjtése, tanúkihallgatások és ezek összesítése.

1949-ben mindezeket a dokumentumokat elküldik a Vatikánnak. Asztalra teszik a bizonyító iratokat a boldoggá avatási eljárásban. Ez jelenti a positiót. (Márton Áron positiója 700 oldal; Scheffler János positiója 550 oldal, Bogdánffy Szilárd positiója 250 oldal.) Károly király most már az Isten Szolgája címet megkapja.

Szabad imáink által közbenjárásáért folyamodni gondjainkban, kilátástalan helyzetünkben. Az imameghallgatások erről a pozitív tapasztalatról tanúskodnak. Amikor az imameghallgatásokon túl oly esemény is történik valakivel, amelynek kivizsgálásakor a tudomány nem tud magyarázatot adni, általában csodás gyógyulás, akkor megnyílik a lehetősége annak, hogy a Boldogok közé emelkedjék Isten Szolgája. Isten rávilágított Isten szolgájának közbenjáró szeretetére.

A további kivizsgálás már Rómában folytatódik a Szentté Avatási Kongregációban. Minden ügyiratot felterjesztenek e kongregációba átvizsgálásra. A nemzeti nyelvből lefordításra kerülnek a dokumentumok

olaszra vagy valamelyik világnyelvre. Szeretném még egyszer aláhúzni, hogy általában a gyógyulás tényét orvosok, szakemberek vizsgálják ki. Ők csak annyit állítanak, hogy a tudomány mai állásának megfelelően nem magyarázható a bekövetkezett gyógyulás és a betegség ki nem újulása. Azt, hogy ezt csodának minősítsék a teológusok megállapítása és kijelentése. Tehát nem az orvos mondja ki a csoda tényét!

Ezt követi a boldoggá avatási ünnepi szentmise, amelyen a pápa kihirdeti, hogy Isten Szolgája immár a boldog címet viseli. A boldog tisztelete legtöbbször a helyi egyházra, egyházakra szorítkozik. Szeretném csak megjegyezni, hogy Pécs második püspöke Mór pannonhalmi bencés volt. Boldoggá avatása csak 1848-ban következett be, hosszan tartó tisztelete alapján.

Ha a boldog közbenjárására újabb csoda történik, akkor megnyílik a lehetősége annak, hogy a boldog megkaphassa a szent címet is és tisztelete az egyetemes egyházban is kifejeződik. Ez újabb eljárást jelent a csoda kivizsgálásában.

Mindaz, amit most elmondtam, a hitvallókra érvényes. Más az eljárás a vértanúkat tekintve. A vértanú hitéért, erkölcsi elveiért szenvedni el a tényleges halált! Ezért Mindszenty primás urat csak átvitt értelemben lehet vértanúnak nevezni. A vértanú csoda nélkül is boldoggá, illetve szentté avatható. Pl. Apor Vilmos győri püspök.

Nos ezek után legyen szabad csak egy momentumot kiemelnem Károly király és császár életéből.

Száműzetésében nem keseredett meg, mert Isten jelenlétének való-sága kiemelte a királyi és császári méltóság rabságából. Ezért válhatott Madeirában a nép nyelvén a „mi szentünké”. Nem volt benne Mikes Kelemennek az a keserősége, hogy „úgy szeretem Rodostót, hogy nem felejtetem Munkácsot”. A császárság és királyság nem élő tusként kizozta életének e száműzetésében.

Legyen szabad hiteles emberre hivatkoznom Teodoro de Faria püspök úrra, aki Funchal püspöke Madeira szigetén.

Száműzetésének helyén az atmoszféra az egyházgyűlölet, az egyházüldözés, a békétlenség, a hazugság és a manipulálás volt. Az akkori Portugáliára ez volt a jellemző. A püspök idézi Anatole France-t, aki azt írta, hogy a mai idők államférfiai között egyetlen becsületes, bölcs és igaz embert találunk és ez

Károly császár Ausztriából. A püspök szerint a portugál egyház üdvözli a boldoggá avatást.

A püspök emlékeztet Portugália akkori történetére. 1910-ben II. Emmanuel király uralmát forradalommal megdöntötték. Az új köztársaság antiklerikális. Az új hatalom képviselői szabadkőművesek voltak. Megszüntették a kapcsolatot a Vatikánnal. Az egyházi tulajdont lefoglalták, a legtöbb templomot bezárták vagy profán célra használva megszentésételemtették. A hitoktatást megszüntették, a szerzeteseket kiutasították az országból.

A miniszterelnök, Alfonso da Costa kijelentette: „a katolikus vallás a népben két generáció alatt megoldódik”.

A következő évek heves belső konfliktusokkal teltek. 1911 és 1926 között Portugália 20 forradalmat és felkelést ért meg. Nyolc kormányt buktattak meg és 4 elnököt és több ezer embert öltek meg.

Az egész országban erkölcsi, politikai és gazdasági leromlás következett be. A sztrájk és a botrány napirenden volt. Da Costa miniszterelnök az első világháborúba is bele vitte az országot.

Mindezt azért idéztem Teodoro de Faria püspöktől, mert nem tudnánk elképzelni, hogy Károly király milyen körülmények közé került száműzetésébe és azért is, hogy jelezsem a szélsőbal bűneit el szokták tusolni és nemcsak Portugáliában!

Ebben az antiklerikális környezetben Károly király megérkezése után nyomban a püspöki katedrálisba ment imádkozni. Ez nagyon mély benyomást tett az emberekre. Az anyagi szegénység – Zita királynő ékszereit adta el a megélhetés miatt –, szintén mély benyomást és döbbenetet jelentett a nép körében.

Károly király és császár háborús bűnrészességére vonatkozóan de Faria püspök kijelentette: Károly a háborút nem akarta, nem okozta, hanem örökölte. Békétárgyalásai kudarcba fulladtak. A hadvezetés határozta meg az eseményeket. XV. Benedek pápával vallotta, hogy az első világháború haszon nélküli vérfürdő volt!

Bécsben de Faria püspök kijelentette: Károly a mennyei glóriát a kereszt által nyerte el. A nehéz száműzetésben Isten akaratát egészen és teljesen élte.

Isten szolgájának hősi életét 2003. áprilisában a Szentté avatási Kongregáció megerősítette: Károly példaadó keresztény, házastárs, (Folytatás a következő oldalon)

(Folytatás az előző oldalról)
családapa és uralkodó volt és erényes életet folytatott. Népét igazságossággal és békével szolgálta. A hit határozta meg életét ifjúkorában, a világháborúban és száműzetésében egyaránt. Életének utolsó fázisa Madeira szigetén szintén pozitív értékelést kapott.

Ezért Isten szolgája számára 2003. december 20-án a boldoggá avatáshoz a Vatikán szabad utat adott.

Az imameghallgatás csodája egy Amerikában élő nővér életében következett be. Az első kérdőjelünk, miként tudhatott Károly királyról a nővér?

A nővér 1894. április 4-én Lengyelországban született. 25 évesen a Vencésekhez lépett be. 1927. április 1-jén ért Brazíliába. Neve is sokatmondó. Maria Zita Gradowska. A Zita név talán nem véletlen! Már Lengyelországban is fájdalmi voltak. Először a jobb lába, majd a bal lába miatt is szenvedett. E szenvedéséből gyógyult meg csodás módon. 1989. szeptember 21-én halt meg a nővér.

Csak egy két szót kell mondanom az ereklyék tiszteletéről. Lehet az illető szent csontja, ruhája, vagy ereklyéihez érintett tárgy. Az ereklye személyre figyelmeztet. A személyt mint az Isten iránti elkötelezett embert állítja elénk. Tehát nem önmagában tiszteljük az ereklyét, hanem a személy iránti vonatkozásában.

A mai korban nagyon sok ember alig vagy egyáltalán nem tudja megérteni a boldoggá, illetve szentté avatást. Egyszerűen egy civil szerveződés kitüntetettjeinek képzelik őket. Ezért e kitüntésekhez mérve csak lobbierdekek hőseiként nézik őket. Legyen szabad egy mai 2004. augusztus 31-én történt példával aláhúznom. A rádió reggel 5 órai híre szerint az egyik államtitkár elhagyta a bizottsági ülést. Szakmai oldalról ugyanis rövid időn belül meg lehetett volna egyezni, de az átpolitizálás ezt megakadályozta! Nos ez a kompetencia harc érződik akkor is, amikor a politika az egyházi szakmaiságot maga alá kívánja gyúrni!

Mi az oka ennek?

Úgy gondolom a felvilágosodás eszmei alapjai. Mire gondolok?

Az egyik Jupax konferencián egy baloldali filozófus világosan elmondta a felvilágosodás „fundamentumait”.

Sorolom: 1. Ész; 2. Tudomány; 3. Szabadság; 4. Haladás; 5. Természet

1. Szakít a tekintély elvével és ezért a legfőbb tekintéllyel az isteni kinyilatkoztatással is. Kossuth: „az ész istene”.
2. A baj a tudatlanságból ered. A közösséget a tudomány váltja meg. (Világkép és világnézet keveredik!) A tudomány negatív erőket is felszabadít: rombol, a halál kultúráját eredményezi ekkor.
3. Kilépett a rendből (a minőségiből!) és átment az egyetemesbe. Szuverén személy senkinek sem felelős. Elszakították egymástól a szabadságot, a felelősséget és a lelkiismeretet. Ezek el nem választható fogalmak!

4. Az emberi faj mindig magasabb szintre lép. Aki a haladással szemben áll az az emberiség ellensége! De mi, ki a haladás kritériuma? Egy kis csoport? A szabadgondolkodók eszméje?
5. Istennek üresen maradt helyébe a természet lép. Ezért a természet az etikai elvek tartó oszlopa. A természetből vezet le a különlegességekhez való jogot. A nyelvben mondjuk, a kivétel erősíti a szabályt, e felfogásban a kivétel joggá alakul és a jog a kivétel! Így érthető: a férfi és nő a természetben egy, csak a szocializálódás teszi őket mássá, így érthető az egyneműek házasságának jogi szintre emelése, és a házasság együttéléssé való lefokozása stb.

Ennek a mércének a boldoggá, szentté avatási mérce értékrendje nem felel meg. Nem csodálkozhatunk, hogy a szent és a szentségre való törekvés a mai szabadgondolkodó részére ütközés a felvilágosodás általa vallott elveivel. Számára csak az ő elvei jelentik a valóságot. Ezért annyira fundamentalisták.

A mi világunk éppen az Istentől értelmezhetőségünk miatt különbözik a szabadgondolkodók világától. Már az ószövetség is vallja: A Bölcsesség könyvének 9. fejezetében olvassuk:

„Mert a romlandó test gátolja a lelket, / És a földi sátor ránehezedik a sokat tűnő elmére. / Csak nagy nehezen derítjük ki, ami a földön van, / És ügyel-bajjal értjük meg, ami kézenfekvő. / Hát akkor az égi dolgokat ki tudná kifürkészni? / Ki ismerte fel valaha is akaratodat, / Ha te nem adtál neki bölcsességet / És nem küldted el neki a magasból szent lelket?”

Az újszövetségben pedig Szt. Pál így tanítja a korintusiakat, 1Kor2, 9-16.

Amit szem nem látott, fül nem hallott, ami az ember szívébe föl nem hatol, azt készítette Isten azoknak, akik szeretik őt. (Vö. Iz.64,3.)

Nekünk azonban kinyilatkoztatta Isten a lélek által; mert a lélek mindent kikutat, még az Isten mélységeit is. Mert ki ismeri az emberek közül az ember belső dolgait, ha nem az ember lelke, amely benne van? Éppúgy Isten belső dolgait sem ismeri senki, csak Isten Lelke. Mi azonban nem a világ lelkét kaptuk, hanem azt a Lelket, amely Istentől van, hogy megismerjük, amit Isten nekünk ajándékozott. Ezt hirdetjük is, de nem az emberi bölcsesség által, hanem a Lélek által tanított szavakkal, lelkiekhez lelkieket mérve. Az érzéki ember azonban nem fogja fel, ami az Isten Lelkéé, mert oktalanság az számára, és nem tudja megérteni, hiszen lelki módon kell azt megítélni. A lelki ember pedig mindent megítél, őt azonban senki sem ítéli meg. Mert ki ismeri az Úr gondolatait, hogy oktathatná őt? (Vö. Iz40,13.) Bennünk pedig Krisztus gondolatai vannak.

A boldog és a szent ezért tud és mer egyéni és nem egyénieskedő utat járni a közösség épülésére és nem a közösséget megkérdőjelezve. Az egyházban él és nem az egyházat szemléli kritikusan kívülről. Ezért az egyház is magáénak vallja amikor elismeri, hogy Isten szolgálja, amikor boldoggá avatja, amikor kimondja szentségét.

Ez történt Károly királlyal és császárral is: az Egyház hitelesítette hitét és életét. Ezért a család is, a társadalom is példaképként állíthatja maga elé és bátran kérheti közbenjárását az Úrnál. ■

Örökzöld felkiáltójelek a Kárpátokon

Egykor egy apa így szólt a fiához: tudd meg, hogy volt egyszer egy gyönyörű ország, melynek népe századokon keresztül útját állta a félelmetes pogánynak, töröknek, tatárnak egyaránt, ugyanakkor védte az isteni Nyugatot is tőlük; hazánk virult, s ragyogott volna tovább, ha a körülötte leelkedő népek sárba nem tapossák.

1918. októberében még érintetlenek voltak Magyarország Kárpátok vonalát követő határai. Aztán a Bécsből telefonon miniszterelnökké kinevezett Károlyi Mihály gróf a 10 napra szerződöttest hadügyminiszter, Linder Béla ezredes közreműködésével – még a fegyverszünet megkötése előtt – leszereltette a magyar hadsereget, s az ellenséges csapatok akadálytalanul bemasírozhattak az országba, egészen Budapestig. A győztesek megszállt területként hasították le országrészeinket Trianonban. Aligha vettek volna el annyit, ha határainkon kívül állnak.

Az 1920-as évek elején Magyarország itt állt megcsonkítva és kifosztva Európa közepén. Az itthon maradtak is és az elszakított nemzetettek is a fennmaradásért küzdöttek. A maradék hon lassan talpra állt, de a külországokba, kisebbségi létbe sodródott magyarok millióinak máig hatóan jogbizonytalanságot, kulturális elnyomást, tudatos gazdasági tönkretételt, egyoldalúan sújtó közterhet, törvények általi háttérbe szorítást, anyanyelvük száműzését, egyházi és iskolai intézményeik üldözését és a többségi nemzet beolvadási törekvéseit kell elviselniük. Ők azért mindig is az anyanemzet részének tekintették magukat, s volt, amikor az anyanemzet is így tekintett rájuk. A szárnyaszegett ország első megoldandó gondja a hazamenező százvezrek befogadása lett, azután folyamatosan küszködött a határok két oldalán élők kapcsolati lehetőségeinek építgetésével, az egységes nemzettudat ébrentartásával, és az ezekhez fűződő államközi viszonyok ápolásával. A hitleri döntéssel visszacsatolt területek háború utáni újbóli elvesztését követően először még egy-egy szomszédos ország kulturális fejlődésre, szabad nyelvhasználatra, sőt a magyar állampolgárság visszaadására is lehetőséget adott nemzetársainknak. De a sztálini típusú diktatúra térségünkre történt kiterjesztése végleg elfojtotta a nemzeti önérték fennmaradásának újrafakadó csíráit. A nemzeti érdekek képviseletét és a nemzetek hangját üldöződő nacionalizmusnak bélyegezték meg. Burkolt és drasztikus asszimilációs lépések uralták el a szovjet tömb államainak politikáját, melyek

az etnikumok tudatos belterületi áttelepítésében, lakosságcsereiben és a kisebbségek falvainak módszeres lerombolásában csúcsosodtak ki.

Nyolcvannégy év ezernyi szomorúságát és kegyetlenkedését lehetne felidézni: a pozsonyi és a kolozsvári egyetem elüldözését, az erdélyi városok tereiről eltüntetett Kosuth-, Bem- és Rákóczi-szobrokat, a magyarellenes pogromokat, a Felvidék, Délvidék és Kárpátalja megszüntetett magyar iskoláit, elfogyó tanárainkat, tankönyveinket és papjainkat. Aztán még a '90-es évek Romániájában is embertelen kínzásokat szenvedhetett valaki pusztán azért, mert magyar. Legújabbban Vajdaság-szerte pofonok csattannak: ütök-verik a magyarokat, s árgus szemek figyelnek az utcán minden magyarul beszélőt. Uszító falfirkák – „megdöglötk, magyarok!” –, kalapáccsal összetört magyar emlékművek, feltört temetői sírok árulkodnak a ki tudja hányadszor felizzott magyargyűlöletről. És a székelyek nyomorhoz társuló külön bánata? Még magyarságukat is kétségbe vonják! Pedig az ő jó szellemük, Mikes Kelemen teremtette meg a magyar szépprózát. Ők adták Dózsa Györgyöt, ők Bartók zsenijéhez a legősibb pentaton-dallamokat, ők adták legszebb balladáinkat és Tamási Áront. Joggal büszkélkednek a legnagyobb székellyel, Orbán Balázzsal is, aki hatalmas műben írta meg a Székelyföld magyarsághoz tartozó emberi és tárgyi világát, népművészetét, legendáit, küzdelmeit, történelmi emlékhelyeit.

Nem, soha nem feledhető trauma Trianon! A napi hírekből érzékeljük, hogy még a kommunista diktatúrák századvégi térdre rogyása sem hozott sok változást idegenbeli magyarjainknak. Például a román kormánypárt aktuális választási jelzavai sem szólnak a romániai magyarság önrendelkezési törekvéseinek kielégítési szándékáról, holott ilyenkor igazán füt-fát szokás ilyezni. Kárpátalján sem rózsás a helyzet. Egyedül Szlovákiában tört meg a jég a révkomáromi állami magyar egyetem ideit tanévkezdésével. Úgy tűnik, reménysugarat a számkivetetteknek csak nemzetközi ellenőrzés és jogvédelem, s az államok belső életének demokratizálódási folyamatai hozhatnak. Pedig ideje végre elégtételt nyújtani a hontalanításért nemzetársainknak, akik – mialatt a politika még a puszta létüket is igyekezett homályban tartani – a sok évtizedes szellemi omlásaiban is megőrizték – szebben, mint az itthoniak – a szót, a magyar szó őrző-megtartó erejét.

A századforduló nagy átalakulási folyamataiba siklott bele Antall József miniszterelnök 15 millió magyarért érzett felelősségének kinyilvánítása, ebbe a második polgári kormány magyarigazolvány-konstrukciója, és ebbe a Magyarok Világszövetsége elnökének, Patrubby Miklósnak az idegenbe szakadt magyarok kettős állampolgárságáért indított népszavazási kezdeményezése. Okos Márton, az MVSZ erdélyi tisztségviselője 1989. június 4-én gyalog indult el másodmagával Budapestről, s 100 nap alatt 1600 km-t tett meg így Párizsig, tiltakozásul az erdélyi falurombolás ellen, illetve az erdélyi magyarok helyzetének bemutatása érdekében. Ő most ismét útra kelt, hogy a Brassó melletti Hétfalutól Strasbourggig tartó kerékpárúttján ismertesse autonómiai törekvéseiket és a kettős állampolgárság ügyét. Augusztus 20-án pedig a darabokra szabdalt Szent István-i örökségért imádkoztak nem csak Erdélyben, hanem a tengeren túl élők, vagy a Délvidéken agyba-főbe vert magyarok is, sőt azok is, akiknek csak az őseik voltak magyarok, azok a csángók is, akikről román főpapok azt állítják, hogy románok, jóllehet őrzik magyar imáikat, magyar misét akarnak, és magyar iskolákért küzdenek. „Mi a Szent Koronához tartozunk” – így mondják.

Nos, az MVSZ aláírásgyűjtő kezdeményezése révbe ért. Összegyűjt 277 ezer aláírás, s azt jóvá is hagyta az Országos Választási Bizottság. Most már csak az a kérdés, van-e az ügynek támogatottsága? A Parlament megoszlik a kérdésben. A kormánypártok nem lelkesednek, az ellenzékiek azonban pártfogolják, bár eddig ők sem nyilatkoztak egyértelműen. Hódmezővásárhelyen meg magának Patrubby-nak egy férfi ezt mondta: „Lassú tűzön sütném meg az összes határon túli magyart.” Lehet-e bízni az elbutított, manipulált választókban, akik közül sokan a 3,60-as kenyérré emlékezve és a 23 millió román munkavállaló beözönlésétől félve szavaznak, s akikből a kommunisták agy mosása és utódaik idegenszívű hatalma minden nemzeti érzést kiolt.

Ébredjünk fel! Nem tartható tovább a Trianonban ránk kényszerített helyzet, mely azt diktálja, hogy magyar a magyarnak idegen legyen. A Kárpátok érintetlenül zöldellő fenyőfái mindnyájunk számára felkiáltójelekként mutatnak az égbe! Ahogy a magyarigazolvány a haza magához ölel, szívhez szóló üzenetét vitte a távoliakhoz, ugyanolyan lélekemelő lenne az üldöztetésbe szorultak számára, ha megítélnék nekik a tőlük idegenek által elvett magyar állampolgárságot.

■ Dr. Schmidt Pál

Szent Teréz

„Az a küldetésem, hogy másokat megtanítsak arra, hogyan szeressék Istent”

A fent idézett sorok Lisieux-i Szt. Teréz Önéletrajzából valók. Ő írta a halála előtt: „A küldetésem csak most kezdődik. Az a küldetésem, hogy másokat megtanítsak arra, hogyan szeressék Istent...? Hogy megmutassam a lelkeknek az én kis utamat. A Jóisten mindent meg fog tenni, amit akarok, hiszen én soha semmit nem tettem az Ő akarata ellenére. Igen, én rózsasőt fogok hullatni az emberekre!”

Kis Szt. Teréz, akit október 1-jén ünneplünk, elsődleges feladatának tekintette, hogy a bűnösök megtéréséért engesztelő áldozatot hozzon. Szintén októberben ünnepeljük Avilai Szt. Terézt is. Kettőjüket 3 évszázad választja el egymástól, de nagyon sok minden összeköti őket. Mindketten kármelita szerzetesek voltak, Kis Szt. Teréz 1888-ban az Avilai Szt. Teréz által megreformált, sarutlannak nevezett Kármelbe lép be. Mindketten óriási hatással voltak nemcsak a saját rendjükre, hanem a világban élő hívőknek is lelki útmutatást adnak a könyveikben megfogalmazott tanítások. Mindkettőjüket egyházdoktorrá avatták. Avilai Szt. Terézt 1970-ben VI. Pál pápa, Lisieux-i Szt. Terézt 1997-ben II. János Pál pápa.

Avilai Szt. Teréz (1515–1582) a Kármelbe az üdvösségét keresve lép be, mert attól fél, hogy a világban élve, nem üdvözlne. Tizennyolc évi kolostori élet után éri az a titokzatos hívás, amiről így vall: „Az, amit addig éltem, az én életem volt. Az pedig, ami ekkor kezdődött, Isten élete bennem.” Hűséges akar lenni az eredeti regulához, ezért új kolostorokat alapít, amelyeknek élete a hajdani kármelhegyi remeték életére hasonlít. Alapításai egymást követik. Az új alapításokkal nem reformálni akar, hanem szerzetesi hivatását szeretné minél jobban megélni. „Mert bár óhajtottam ennek a zárdának a létrejöttét, hogy így jobban elvonulhassak mindentől, tökéletesebben megfelelhessenek hivatásomnak és teljesebben el legyek zárkózva: mindezt Isten akaratán való teljes megnyugvással kívántam megvalósítani.”

Teréz sok akadályba ütközött, de bizalma Istenben töretlen volt. Feljegyezték, hogy amikor az egyik püspököt Teréz alapítási szándékáról tájékoztatták, akkor a püspök így szólt: Akkor az a kolostor már meg is van alapítva!

Az, hogy az építkezésekhez nem volt pénze, Terézt egyáltalán nem zavarta. Egy alkalommal ezt mondotta: „A Jézusról nevezett Teréz és három arany dukát, az semmi. De a Jézusról nevezett Teréz, a három dukát és a Jóisten, az minden!”

Amikor egyszer a kőművesek 6 hónap alatt akartak felújítani egy kolostort, Teréz kijelentette: Lehetetlen, mi 14 nap múlva beköltözünk. Két hét múlva csakugyan beköltöztek

Szt. Terézt óriási tudásvágy jellemezte, szellemes, temperamentumos nő volt, egyéniségének varázsa vonzotta az embereket. Bár egyszer a gyóntatója megjegyezte: „Istenem, inkább vitatkoznék a világ összes teológusával, mint ezzel a nővel.”

Derűs egyéniségének titka azokban a szavakban rejlik, amelyeket gyakran mondogatott, s amelyeket minden hívő keresztény megszívlelhet: „Semmitől ne félj, semmi meg ne retentsen. Minden elmúlik. Egyedül Isten marad ugyanaz. A türelem mindent elér. Ha Isten a tiéd, semmi nem hiányzik: Isten egyedül elég.”

Boldog Mór

Október 25.
(1000 körül–1070 körül)

Boldog Mór pécsi püspökről nem írtak legendát, vagy ha igen, az nem maradt ránk. Az egyéb irodalmi emlékekben szétszórva található adatokból mégis kirajzolódik előttünk szent alakja.

A hagyomány szerint magyar szülőktől született 1000 körül. Saját megjegyzése szerint – ezt Szent András és Benedek legendájában olvashatjuk – István király uralkodása elején iskolás gyermek volt Szent Márton hegyén, a mai Pannonhalmán. 1030 körül a Szent Hegy kolostorának

apátja volt, s ebben az időben történhetett a király és Szent Imre nevezetes látogatása, mely után 1036-ban a király akarata kiszolgáltotta őt a kolostor csendjéből, és a pécsi püspökség élére állította.

Az 1046-ban történt lázadások, amely Szent Gellért és több püspök halálát is okozta, Mórnak nem esett bántódása. Egyike volt a három püspöknek, akik Endrét Székesfehérvárott megkoronázták. 1055-ben tanúként aláírta a nevezetes tihanyi alapítólevelet, mellyel I. Endre újabb bencés apátságot hívott életre. 1064 húsvétján püspöki székvárosa nevezetes esemény színhelye lett: a hercegek kibékülése után Géza személyesen helyezte a koronát Salamon fejére,

Mór püspök pedig Salamonnak ajándékozta András remete ciliciumának egy darabját. Nem sokkal ezután, első magyar íróként – természetesen latinul – megírta a két szent remete, András és Benedek életét. 1070 körül halt meg, valószínűleg Pécsen.

Emberemlékezetet meghaladó, folyamatos tiszteletét a Szentszék 1848. július 22-én hivatalosan is megállapította. A jóváhagyó bullában IX. Pius pápa a következőket írta: „Életének nyilvánvaló szentsége halálától fogva méltán részesült a hívek részéről nyilvános egyházi tiszteletben: bár a régi kort sok homály fedi, bár az országot ért sok csapás folytán a régi magyar egyház emlékei csaknem mind hiányoznak, a történelemből és a hagyományokból ennyi világos. Azt pedig, hogy a tisztelete mindmáig fennállt, bizonyítja mindazoknak az íróknak egybehangzó tanúságtétele, akik Mórról úgy emlékeznek meg, mint boldogról és szentről. Hozzájárul ehhez, hogy képét nem egyszer festették meg szent főlirattal. Vannak 1499-ből való misekönyvek, melyek Mór dicséretét zengik, a martirologiumokban is szerepel a neve. Vannak tetteiről és rendkívüli életszentességéről tanúskodó kommentárok. Mindezeket mérlegelve és igazolva látván Boldog Mór emberi emlékezetet meghaladó nyilvános és egyházi tiszteletét, Pécs püspöke (akkor Scitovszky János volt) alázattal kérte, hogy ez a tisztelet annak rendje és módja szerint jóváhagyást nyerjen.”

Ez a pápai jóváhagyás vetette meg Boldog Mór újkori tiszteletének alapját. Egy év múlva a püspök körlevélben jelentette be: „IX. Pius pápa Mórnak, a 11. századi pécsi püspöknek nyilvános tiszteletét elrendelte és életbe léptette. Szent Mór hitvalló és püspök egyházi ünnepét évente az egész pécsi egyházmegyében a szerzetes templomokban is szentmisével és zsolozsmával október negyedik vasárnapján kell megülni.” Az ünnepet később, 1913-ban október 25-re rögzítették. (A két idézet Rónay György fordítása.)

Néhány szubjektív gondolat az Egyről és a Másikról...

„...már csak egy Isten menthet meg minket!”

(Heidegger)

Valaha volt az Egy. Egy volt mindenben, s minden egészben; más néven Igazinak hívták. Nem tudni, mióta létezik már, de erős a gyanúm, hogy nem ismeri az Időt. Sem a változandóságot. Egyszer Egy gondolt egyet, s gondolatából lett a Világ. Az ő tükröke. Hogy milyen ez a tükör? Tiszta és sima. Lényege: az arány, melyeknek összességét egyensúlynak nevezzük. Az Egy a tükör mélyén rejt el minket, amit úgy hívnak: valóság. Ő a Nagy Elrejtő. Őv minket.

Óvja tetteinket egy másvalakitől: a Másiktól. Egyszer csak valahogy leejtődött a Világ, s darabokra törött minden-egész: így lett a Másik. Ő is megtestesült: másik neve színjáték. Úgy tűnik, mintha a színjáték közel lenne a valósághoz, de itt van a nagy trükk: sosem volt annál távolabb. A nincs a vanttól, az utánzat az Igazítól. S mindent hogy érte el a Másik? A világűr csöndjét és védelmező sötétjét erőszakos lármával és cikázó fénnel verte fel. Így próbálja meg elrejtteni

előlünk tagadásának okát: az Egyet. Ő a Nagy Átejtő. Becsap minket.

Valaha a Világ az egy lábnyoma által állandó volt. Most a Másik lábnyoma által állapot lett. Mivel minden-egész összetört, az időből honnan és hová lett, a bizonyosságból bizonytalanság. A mindent átható rend mindent zsarnoksága alá vető rendszerré torzult. Az egyszerű bonyolulttá lett, és minden összekeveredett: az Egyet ma Másiknak, a Másikat pedig Egynek nevezik. Összefolyt föld és ég, s a nagy zürzavarban azt sem tudjuk, merre csörtetünk. A beteljesedés felé? A romlás felé? Elfelejtettük. A tudás felejtéssé vált: létfelejtéssé, halálfelejtéssé.

Valaha örültünk. Mára kiábrándultunk. Ébren derültünk egykor a valóságban – már nem is tudjuk, mikor –, s ma kábultan a színjátékban fetrengünk. Közben valakik sírnak. Boldogok, akik sírni tudnak. Az egész helyett diribdarab részekkel bíbelődünk. Az örök megalkotása helyett múlt divatokat aggatunk tele kacatjainkkal. Nincs többé beavatás az egy gondolataiba, csak kikapcsolódás a másik tetemébe.

Nem nézünk már többet belülré, csak a külső izgat mindet, s így egyensúlyunkat is elvesztettük. Mivel nincs egyensúly, az alattunk levő dolgok életre keltek és meghódították az embert. A dolgok uralma elérkezett. Azok pedig élőhelyünk kifosztására ösztökélnek bennünket. És mi hagyjuk. A tükröt szét-törjük, ám szilánkjait vér fogja betéríteni. A mi vérünk.

A társadalom is felborult: akik fent rohannak, azok vannak lent, s akik alul ballagnak, valójában azok vannak felül. Az utolsókból lesznek az első, és fordítva. Ezekre az utolsókra van ma szükségünk – ha hiszed, ha nem. A dolyfősök által ezerszer meg-alázottakra és megszorítottakra, akik csöndjüket szegeznek szembe az értelmetlen zajongással. Akik rájöttek: fosztás helyett osztani kell. Akik állhatatosan keresve megtalálják az elfelejtett tudást a kidobott hagyomány mélyén. Néma próféták, alázatos szentek kellene, akik szerényen teszik dolgukat, s amikor a Másik ki-dühöngte magát, csendesen nekiállnak, hogy újraépítsék a világot. Az emberiség megmaradt része akkor majd megérti végre, amit ők már ősidők óta tudnak: világból csak egy van. Nincs Másik. ■ Paksa Balázs

Megkezdődött az internetes feliratkozás a kölni Ifjúsági Világtalálkozóra

A II. János Pál pápa által meghirdetett Ifjúsági Világtalálkozóra, amelyet Kölnben rendeznek meg 2005. augusztus 16. és 21. között, máris fel lehet iratkozni a www.wjt2005.de honlapon. A német, angol, francia, spanyol és olasz nyelvű tájékoztató szöveg eligazítást nyújt az űrlap kitöltéséhez. Ezzel a résztvevők megkapják a zarándokok számára fenntartott szolgáltatásokat, azaz szállást, étkezést, biztosítást és ingyenes utazást a városi járműveken. A jelentkezés általában az országos püspöki konferenciákon keresztül történik, de az említett honlap megkönnyíti a szervezett csoportok részvételét is, vagy az olyan magánszemélyekét, akik nem tudnak csatlakozni a már kialakult csoportokhoz. A résztvevőktől a Világiak Pápai Tanácsa 10 euró hozzájárulást kér szolidaritási alapra, amely elősegíti a szegény országok fiataljainak részvételét. Az ifjúsági találkozókat 1985 óta rendezik meg évente a Szentatya kezdeményezésére. Az egyik évben helyi egyházak szintjén tartják, a másikban pedig a világ egy-egy nagy városában nemzetközi szinten. A kölni találkozó a XX. lesz, témáját Máté evangéliumából vették: „Eljöttünk, hogy hódoljunk Jézus Krisztusnak.” A világtalálkozók szokása szerint elsősorban 16 és 30 év közötti fiatalokat és kisgyermekes családokat várnak, 16 éven aluli fiatalok csak felnőtt kíséretében vehetnek részt. ■ VR/MK

Magyar nyelvű papi lelkigyakorlat a Tátrában

Alsótátrafüred: 2004. szeptember 20–23. között a Glória–Remény Társulat rendezésében, Kiss-Rigó László püspök vezetésével tartották ez évi lelkigyakorlatukat Alsótátrafüreden a felvidéki magyar plébániáin működő lelkipásztorok, akik évtizedek óta ilyenkor ősszel jönnek fel a hegyek közé a rónaságból, hogy a szent csendben találkozzanak Istennel, egymással és önmagukkal. Volt idő, amikor ez volt az egyetlen legális lehetőség az ilyenfajta hármass találkozásra. Erthető, ha az itt szolgálók mindig szívesen jöttek, így most is. A lelkigyakorlaton résztvevők nagy örömeire Kiss-Rigó László a Szentírás egy-egy történetében mutatta be a papi élet fontosabb mozzanatait. A lectio–meditatio–contemplatio újszerű struktúrája nagyban hozzájárult a papi küldetés újrafontolásához. A kölcsönös felbuzduláson, megerősödésen és elköteleződésen túl ajándékkul és kárpótlásul a meghozott áldozatért a lelkivezető püspök egy fából faragott pásztorbotot kapott. A jelenlevők arra kérték az ifjú főpásztort, hogy a püspökök egyetemes küldetése révén – a pásztorbotot kezében tartva – tanárként és püspök-ként, imáiban és intézkedéseiben segítse az itt élő magyarokat és nem magyarokat, hogy az eseményeken ők ősbe fordulása se tudja feledtetni a lelkigyakorlaton is megtapasztalt új tavasz reménységét. ■ Gábor Bertalan/MK

Pécsi Advent 2004

Egyházmegyénk idén második alkalommal szervezi meg Pécsi Advent elnevezésű rendezvénysorozatát. A három héten át tartó programok célja, hogy segítsük városunk lakosságát az ünnep előtti méltó készülétre. Szeretnénk, ha nem csak a bevásárlóközpontok tudnák lemérni, hogy ki hogyan készül Krisztus születésére. A rendezvénysorozat ideje alatt ingyenesen látogatható a pécsi Bazilika, melyben naponta mutatják be műsoraikat egyházmegyénk iskolái, zenei együttesei, művészei, színjátszó körei. December 4. és 22. között minden délután fél 4-től este 8 óráig tartanak a műsorok, melyekre idén már önként jelentkezték fellépőink. Külön megemlíteném, hogy a Pécsi Adventen való fellépést, minden művész, iskola, csoport díjmentesen vállalja. Ez a mai pénzorientált világban, úgy érzem, nagyra értékelhető.

A rendezvénysorozat ideje alatt, hetente kétszer „Teaházi beszélgetés”-eket tartunk, melyeken vendégeinkkel beszélgetünk hivatásról, családról, ünnepekről, személyes példaadásról, Istennel való kapcsolatáról.

Kérjük, hogy aki szívesen hozzájárulna szereplésével vagy egyéb más felajánlásával a Pécsi Advent sikeréhez, jelentkezzen október 15-ig az 510-891-es telefonszámon Pásztor Dorka szervezőnél.

Hitoktatás a Bazilikában

Az óvodások hittanórája pénteken 16 órakor van.

Az általános iskolások órarendje:

1. osztály szombat	11 óra,
2. osztály szombat	9 óra,
3. osztály szombat	10 óra,
4. osztály péntek	14.30,
5-6. osztály hétfő	15.30,
7. osztály péntek	15.30,
8. osztály szerda	15.30.

A középiskolások három témakörből választhatnak:

őszövetség	hétfő	16 óra,
erkölcstan	kedd	19 óra,
egyháztörténelem	péntek	19 óra.

Egyetemisták foglalkozása keddtől este 8 órától.

Felnőtteknek: Előkészület a szentiségek felvételére hétfő 19 óra.

Fiatal felnőttek klubja (haladóknak) kéthetenként hétfő 20 óra.

Bibliakör minden szerdán 19 órakor.

Teológiai előadás-sorozat a hónap első péntekén 19 órakor.

felhívás!

Segítség az édesanyáknak

A pécsi Otthon Segítünk Szolgálatot egy éve hoztuk létre, hogy több magyarországi város példáját követve itt is támogathassuk a kisgyermekes családokat. Az Otthon Segítünk Alapítvány új módon, de a régi, jól működő nagycsaládok mintájára nyújt segítséget olyan kisgyermekes családoknak, ahol legalább egy iskoláskor alatti gyermeket nevelnek.

A segítséget kérő családokat önkénteseink látogatják otthonukban rendszeresen, s hetente néhány órában egyszerű gyakorlati, ám nélkülözhetetlen dolgokban segítenek. Játszanak a kicsikkel, míg az édesanya tanul az iskolásokkal, segítenek eljutni az orvoshoz, a boltba, az óvodába, lehetőséget adnak az édesanyáknak arra, hogy beszélgessenek, kikapcsoljanak, vagy nyugodtan tanuljanak, főzzenek, takarítsanak.

A mi célunk, hogy derűt, megértést, türelmet hozzunk a családok hétköznapijába, s hogy az önkéntesek segítségével az édesanyák, családok annyira magukra találjanak, hogy ránk már ne is legyen szükségük. Szeretnénk, ha a hétköznapi gondjai közepette is felismernék és megélnék azt a sok örömet, amit a kisgyermek nevelése szerez.

Különösen hasznos a segítség, ha a család elszakadt rokonaitól, baráti körétől; ha az édesanya tanácstalannak, kiszolgáltatottnak érzi magát, ha túl sokat marad egyedül a kicsikkel és belefárad; vagy egyedülálló a szülő; vagy ha valamilyen speciális problémával kell megküzdeni.

Szolgálatunk bárki számára elérhető, segítségünk ingyenes.

Önkénteseink, akik maguk is szülők, nagyszülők, a családlátogatások megkezdése előtt egy 40 órás, ingyenes felkészítő tréningen vesznek részt. Első tanfolyamunkat 8 önkéntes fejezte be, s azóta szinte családtaggá váltak a segített családokban. A siker kulcsa a szeretet, az odafigyelés: a segítségnyújtás során maga az önkéntes is rengeteget gazdagodik – az önkéntes-csoportban társakra talál, a családok, a gyerekek várják, szeretik, s hétről hétre érzi, hogy szükség van rá, hogy adni a „semmiből” is lehet.

Kevesen vagyunk, több család vár önkéntesre. Az őszi folyamán újabb tanfolyamot indítunk, amelyre szeretettel várjuk olyan szülőket, nagyszülőket jelentkezését, akik heti 3-4 órában szívesen megosztanák

idejüket, tapasztalataikat, a kisbabát, óvodáskorú gyermekeket nevelő családokkal.

Jelentkezni lehet Herczeg Zsuzsanna pécsi szervezőnél, a (20) 565-6037-es telefonszámon, vagy e-mail-en: otthonsegitunk@freemail.hu.

AZ Otthon Segítünk Alapítvány története

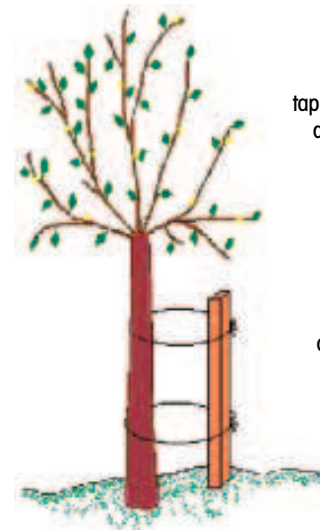
– Az Otthon Segítünk (eredeti angol nevén Home-Start) az angliai Leicesterben indult, 1973-ban.

– Anglián kívül ma már működik a szolgálat Ausztráliában, Kanadában, Írországból, Izraelben, Hollandiában, Norvégiában, Oroszországban, stb.

– Az országok közötti kapcsolódást a Home-Start International szervezet biztosítja, melyet 1999-ben alapítottak.

– Az Otthon Segítünk Alapítvány az előbb említett Home-Start International magyarországi tagjaként jött létre 2001-ben.

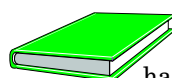
A kisgyermekes család olyan, mint egy fiatal fa. Előtte az élet, a növekedés lehetősége. De sokszor segítségre van szüksége. Néha nem is kell több segítség, mint egy egyszerű karó.

A karó:
aki már egy tapasztaltabb fa darabja, ezért elég erős.

A karó:
aki megtartja a hajladozó kis fát, ha fúj a szél.

A karó célja, hogy a kis fa növekedjen, ne ő. Különböző elvonná az életteret, és a fiatal fa csak gyöngülne. És a kis fa megerősödik, és nem lesz többé szüksége karóra. Egyre több gyümölcsöt érlel. A karó pedig átkerülhet egy újabb fiatal fa mellé.

Felhívjuk tisztelt olvasóink figyelmét, hogy 2004. novemberében **Egyházmegyei Kalendáriumot** jelentetünk meg. Szeretnénk, ha Önök is hozzájárulnának a kalendárium gazdagságához írásaikkal, képeikkel, ötleteikkel. Várjuk egyházközségük híreit, információit, érdeklődésre számot tartó közleményeit. A kiadványba bekerülhet mindaz, amiről szívesen olvasnának, vagy szeretnék, ha másoknak is tudomására juthatna. Kérjük, hogy október 15-ig juttassák el írásaikat szerkesztőségünk címére: Jó Hír, Pécs, Szent István tér 23. 7624.

A világmiszió országos ünnepe

2004. október 16-án, szombaton tartják a Ciszterci Szent Imre Plébániatemplomban (Budapest, Villányi út 25., a MórícZ Zsigmond körtér közelében) a Világmiszió országos ünnepét, amelynek részletes programját az interneten is olvashatják. Gyermkek részére külön foglalkozást biztosítanak.

9.00 Megnyitó

9.30 India (P. Sebastian SVD, Annie SND nővér)

10.15 Koncert (Testvérek együttes)

11.00 Bemutakoznak missziós imaközösségeink

12.00 Ünnepi szentmise

(dr. ERDŐ PÉTER bíboros)

Énekel: Felsőkrizstinavárosi és a Nádszegi Plébánia énekkara és P. Sebastian SVD

13.00 Ebédszünet (agapé, missziós játékok, vetélkedők)

14.00 Afrika (Nádudvari Géza SDB)

14.45 A nagykanizsai Lakásotthon állami gondozott gyermekei énekelnek

15.15 „Isten magvetője” P. Burbela Gergely SVD pantomimoszínpadai jelenete, beszélgetés.

16.30 „Isten a műtőben – egy orvos missziója...” (dr. Papp Lajos szívsebész professzor)

17.40 Missziós rózsafüzér

18.00 Szentmise az indonéz lelkiség jegyében. (P. Landó Modeszt SVD, P. Ghie Marcell SVD)

19.15 Indonéz verbita szerzetesek koncertje

19.45 Dél-Amerika (P. Joaquin Quintana SVD)

20.30 Dél-amerikai ritmikus énekek

20.45 P. Varga János SVD esti imája, áldás.

Mindenkit szeretettel várunk! Belépődíj nincs, adományt elfogadunk.

Szervezők: Pápai Missziós Művek, Verbita Missziósok, telefon: (06-1) 424-56-68, (06-30) 418-91-96.

A Bazilika programjának

2004. október 9., 10.00 óra

Ministráns-kirándulás, találkozás a Dömörkapunál.

2004. október 16., de.

Középiskolás lelki nap (Székesegyház).

2004. október 21., 19.00 óra

Felelősi értekezlet.

2004. október 23., 18 óra

Hálaadó szentmise.

2004. október 25., 18.00 óra

Szentmise Pécsi Boldog Mór püspök tiszteletére.

Orgonakoncert

Október 22., péntek, 19.30

A Bazilika Mozart kórusa és zenekara: Kuti Ágnes szoprán, Papp Krisztina alt, Horváth István tenor, Szécsi Máté basszus. Vezényel: Szamosi Szabolcs. Műsor: Koloss I.: Ünnepi mise.

Káosz és rend: társadalmi, természeti, gazdasági környezetünk

Az Összefogás Pécsért Egyesület III. Szabadegyeteme, 2004/2005. Nyilvános előadássorozat szeptembertől júniusig minden hónap 3. péntekén 18 órakor a Ciszterci Rend Nagy Lajos Gimnáziumának 80-as termében. Házigazda: Keller-mayer Miklós, az egyesület elnöke. Levezető elnök: Heidl György elnökségi tag.

Október 15.

Vendég: Fekete Gyula író, előadásának címe: Nemzet és társadalom.

Máriagyűd

Október 10.

Magyarok Nagyasszonya búcsú.

Október 17.

Szt. Lukács – az egészségügyben dolgozók búcsúja.

Szentmisék:

Vasárnap és Mária ünnepeken 8 és 10 órakor, a főbúcsúk előestéjén 19 órakor.

Hétköznap nyári időszámítás szerint 19 órakor, októberben 18 órakor, téli időszámítás szerint 17 órakor.

Tisztelettel kérjük a csoportosan érkezők előzetes bejelentkezését.

Cím: 7800 Siklós-Máriagyűd, Vuji-csics Tihamér út 66. Telefonszám: (72) 579-000.

Kiállítások a Kocsis László teremben

Csonkaréti Károly festményeiből nyílt kiállítás a Székesegyházi Plébánia Kocsis László termében. Csonkaréti Károly 1930-ban született Pécsen. Rajz tehetségére a Jézus Társaság pécsi Pius gimnáziumában figyelt fel tanára, P. Adamszky Andor S.J. Az ifjú tehetség belépett az Űrögi Festő Ifjak rajzkörébe, majd heti rendszerességgel járt ki a szabadba rajzolni, festeni. A Képzőművészeti Főiskolán többször próbálkozott, ám politikai okokból nem vették fel annak ellenére, hogy mindig a legjobbak között végzett. Jogi diplomát szerzett s jogászként dolgozott nyugdíjba vonulásáig. Pályája során nem hagyott fel a festéssel és rajzolással: a Marianista rend megrendelésére festett számos képe megtalálható Ausztriában, Magyarországon pedig a rokonság és a barátok körében. 2003-ban a Park Hotel Flamenco adott helyet tárlatának. Csonkaréti Károly festői munkája mellett jog- és hadtörténeti művek, ifjúsági regények és számtalan, napilapokban és folyóiratokban megjelent publikáció szerzője.

Levelesláda

Köszönjük eddigi leveleiket. Várjuk továbbra is olvasóink hozzájárulását, észrevételeit szerkesztőségünkben. Járuljon hozzá Ön is lapunkhoz híreivel, gondolatai közlésével. Szerkesztőségünk címe: Pécs, Szent István tér 23. E-mail: sajtoiroda@pphf.hu • Telefon: (30) 630-8066, (72) 513-056

A Szűzanya temploma

A honfoglalás idején Győd (Eudu) kun vezér telepedett le a templom helyén. Róla kapta ez a hely a Győd, Jud, Gúd, Gyűd, majd a Máriagyűd nevet. Itt húzódott a forgalmas Pécs–eszéki régi római út. A templomdomb alatti forrásnál, ahol fatönkre állított Mária-szobor állt, és amely még ma is ad vizet, sokan megpihentek a fáradságos útjuk során. 1006-ban a pécsváradi bencés atyák kőkápolnácskát emeltek a szobor fölé, majd 1148-ban II. Géza királyunk templomot építtetett. A gyakori imameghallgatások miatt már akkoriban is sokan látogatták. Az előkelő családok e templom köré temetkeztek. 1526-ban pap nélkül maradt a kegyhely, mivel a mohácsi csatában sokan

megmozdultak a hívek kérték vissza a szobrot, de az eszékiek nem adták, a mai napig ott van a ferences templomban. Hogy ne maradjanak Mária-szobor nélkül, 1713-ban Nesselrod Ferenc pécsi megyéspüspök a

gyógyulást tapasztaltak. Egy 1799-ben felvett jegyzőkönyv 302 ilyen esetet sorol fel. VII. Pius pápa 1805-ben ismerte el a kegyhelyet. 1860-ban helyezték el a hegyoldalon a Fájdalmas Szűzanya szobrát, majd 1862-ben építették meg a kegyoltár alsó részét siklósi márványból. A felső részt fehér márványból 1936-ban alakítják ki. 1900: Felállították a Kiss György által alkotott jubileumi keresztet. 1950: Megszüntették a ferences rendet. A rendházból állami szociális otthon lett. A kegyhely gondozását egyházmegyes papok vették át. 1964-ben belsőleg, majd 1972-ben külsőleg is megújult a templom. Az új plébániaház 1972-ben épült meg, melyet 1958-ban pajtából és istállóból alakítottak ki. 1981-ben kezdődött meg a zarándokok adományából az oltárok felújítása. A templom ma is gyönyörű díszbe öltözve várja a zarándokok ezreit.

elestek. 1537-ben Perényi Péter siklósi várúr reformátussá lett és 51 faluját – köztük Gyűdöt is – reformátussá tette. 1543-ban megszállták a törökök. A templom először mecset lett, majd rácok vették bérbe, később reformátusok kezére került. 1687-ben az augusztus 12-i nagyharsányi csatában felszabadult a vidék a török megszállás alól. A templom romos, elhagyatott állapotba került és a kegy-szobor eltűnt! Mária-jelenések rázták meg az embereket. A katolikusok kezdték visszakövetelni a templomot. 1689-ben újra katolikus kézbe került. A siklósi ferences atyák vették gondjaikba, felújították, majd kezdeményezésükre ismét megindultak a zarándoklatok. Kaproncáról új kegy-szobrot hoztak Gyűdre 1698-ban. 1704-től a vidéket kegyetlen rácok dúlták, a templomot kifosztották, de előlük még időben Siklósrá, majd Eszékre mentették a kegy-szobrot. Két évvel később a Szűzanya újabb jelenésekben panaszosan hívta az embereket. Ennek hatására

most is látható kegy-szobrot adományozta a gyűdi híveknek. A kegyelet, a régi elveszett mintájára aranszegegyű, szépen ötvöztött ezüst ruhába öltöztet az 1700-as évek vége felé. Újabb imameghallgatások tömegesen vonzották ide a búcsúsokat. Jöttek a magyarok, közben idetelepült horvátok, majd a németek is. A templom egyre szűkebbnek bizonyul. 1737-ben pestisjárvány pusztította a vidéket, melynek következtében idetódult a nép segítségért. 1739-ben hálaadományokból kezdték el bővíteni a templomot. A régiből csak a mostani kegyoltár környékét hagyták meg, és a templom mellé lerakták a ferences zárda alapjait is. 1742-ben szentelték fel, és ezt követően még több

JÓ HÍR
A PÉCSI EGYHÁZMEGYE LAPJA

Alapító: A pécsi megyéspüspök
Felelős szerkesztő: Fazekas Orsolya
Szerkesztőbizottság: Báling József, Czigliányi Zsolt, Garadnay Balázs, Gesztesy András, Góják János, Kvanduk Frigyes, Takács Gábor
Szerkesztőség:
7621 Pécs, Szent István tér 23.
E-mail: sajtoiroda@pphf.hu
Layout: Balázs András
Felelős kiadó: Fény Kft.
Pécs, Janus Pannonius u. 11.
Nyomda: Eiter^{TM}, Pécs
Készült: a *Dunántúli Napló*
Szerkesztőségének közreműködésével

Pengető

A PÉCSI EGYHÁZMEGYE KÖZÖSSÉGEINEK TÁJÉKOZTATÓJA

Új évad, új formák

Itt az új tanév, újra van „Pálos”, bár ahogy azt már említettük tavasszal, kicsit másként, mint eddig. Közösségi misénknek a Belvárosi templom ad otthont, ráadásul új időpontban: minden hónap utolsó szombatján fél 3-tól. Így a vidékiek, kisgyermekesek is könnyebben részt vehetnek rajta, és a mise utáni agapéra, ismerkedésre is több időnk marad.

Valószínűleg beletelik majd pár hónapba, mire megszokjuk, híre megy, de ebben a Jó Hír egyházmegyei havilap is segítségünkre lesz, ugyanis mostantól a Pengető ennek mellékleteként juthat el mindenkihez. Nem csak ezek az újdonságok jelentenek feladatot mindannyiunknak, hanem a névválasztás is. Hívhatnánk egyszerűen közösségi misének is, de ez talán túl hosszú. Ezen kívül egy becenév, mint a pálos volt, jobban a magunkévá tenné. Szóba került eddig a „Dzsámise”-név, de ha bárkinek frapáns ötlete van, kérjük, szóljon! Újdonságot jelentenek még a különböző kurzusok, képzések is. Az első mindjárt a következő alkalommal lesz, pontosabban a következő három alkalommal. Ekkor ugyanis a misék napján délelőtt 9-től közösségvezetőknek szervezünk képzést, és mindenki másnak, akit érdekel a téma. A három alkalom nem kapcsolódik olyan szorosan egymáshoz, hogy csak együtt lehetne „lehallgatni” őket. Sőt, bízunk benne, hogy alkalomról-alkalomra egyre többen leszünk, hívjuk egymást. Sajnos a helyszínnel a Pengető megjelenése előtti utolsó pillanatban bizonyodalmak akadtak, ezért egyelőre nem tudjuk a biztos helyszínt, ezért találkozzunk október 30-án délelőtt fél 9-kor a Belvárosi templom előtt, s így együtt mehetünk a helyszínre.

A változásokról még annyit, hogy nem lesznek ezentúl bemutatkozó közösségek, s a zenei szolgálatot egész évre elvállalta az Ágoston téri zenekar. A PC viszont működik tovább, sőt várjuk új közösségek képviselőinek csatlakozását is, most már nem csak a pécsi, hanem az egyházmegyei közösségek közül. Gyertek, dolgozzunk együtt Isten Országáért, mely a közösségben válik láthatóvá!

■ A PC nevében: Kövesi-Nagy Veronika

Hit és Fény Veni Sancte

Magyarországon 25 Hit és Fény közösség van. Minden évben közös szentmisével kezdjük az évet. Idén szeptember 19-én Budapesten rendezték a Veni Sanctét. Írhatnék arról, hogy milyen megható volt, hogy minden érkezőt ajándékkal fogadtak, hogy mennyit játszottunk, táncoltunk, dicsőítettünk együtt. Vagy arról, hogy Szabó Tamás püspök atya milyen fantasztikusan elgondolkodtató prédikációt tartott az emberek közti kapcsolatokról. De én inkább arról írok, ami bennem zajlott a találkozó alatt. A hangulat, az egymás iránti bizalom és szeretet azonnal hatámba kerítette az érkezőt.

Olyan sokszor mondják, akik sérültekkel foglalkoznak, hogy milyen sok szeretetet kapnak tőlük. Ezzel én is így vagyok. De csak most gondolkodtam el igazán azon, hogy miért? Miért van az, hogy ha szeretetet, mosolyt akarok kapni, akkor sérült emberek közé kell mennem? Miért van az, hogy egészséges, intelligens barátaimmal gyakran nem értjük meg egymást és elbeszélünk egymás mellett? Miért nem szakadt meg soha egyetlen sérülthöz fűződő barátságom sem, miközben egészséges barátaim sorra távolodnak el tőlem? Szavak. Talán ez oka mindennek. Gyakran érzem úgy, amikor valakivel sehogy nem tudom megértetni, hogy mi is zajlik bennem, hogy milyen jó lenne megölelni, hogy a szívünk eldoboghassák egymásnak, amit nem tudunk elmondani. Szavak. Valahol mindig elakadnak. Az agyban. „Te mit gondolsz?” Tesszük fel számtalanszor a kérdést, hozzánk közelállóknak. „Te mit érzel?” Ezt csak a nagyon bátrak merik megkérdezni, és csak a náluk is bátrabbak mernek rá őszintén válaszolni. „Azt gondolom, hogy ennek nincs ÉRTELME.” „Azt érzem, hogy fontos vagy nekem” A sérült ember rá van utalva az érzelmeire, mert a gondolataival nem versenyezhet. Ha azt akarja, hogy megértsék és elfogadják az érzelmeit kell feltárnia. Sokszor, amikor azt mondja: „szeretlek”, talán

nem is annyira azt akarja kifejezni, hogy ő szeret, hanem azt, hogy „szeress engem”. „Ugye, milyen jó, ha megölelek, nekem is jó, ha te megölelsz. Ugyanazt a melegséget érzem. Szükségem van arra, hogy szeress, amit tőled kapok, attól leszek egész.”

Mi egészségesek elrejtjük az érzelmeinket és a gondolatainkat helyezzük előtérbe. A sérült embernek nincs mit előtérbe helyeznie. Ő nem tud megnyerni engem azzal, hogy elbűvölő páratlan intelligenciájával, műveltségével. Ő csak az őszinteségével nyerhet meg engem. Azzal, ha kiszolgáltatja magát, és felfedi szüksége van rám. Eszünkbe sem jutna, hogy ne szeressünk egy kicsi csecsemőt, aki csak most született. Aki a karjára veszi, elérékenyül és érzi, ha bárki bántani akarná, megvédené. Hiszen olyan kiszolgáltatott, védtelen. És ha a baba rámosolyog boldogság önti el a szívét. Szavak, gondolatok nélkül. Talán nekünk – épp intellektuálisaknak – időnként úgy kellene egymásra néznünk, mint magatehetetlen kisgyermekekre. Meglátni a másikban azt a ki nem mondott vágyat, hogy szeress engem! Ne azért, mert okos vagyok, szép, művelt, hanem mert rászorulok erre a szeretetre. Be kellene vallanunk magunknak, hogy igazi boldogságot nem a sikereink adtak, hanem, amikor megtapasztaltuk, hogy valaki elfogadott és szeretett akkor is, amikor kicsik, összetörtek, tehetetlenek voltunk.

A sérült ember nem választhat. Ő azt az adományt kapta, hogy egész életében kiszolgáltatott legyen. Nem rejtőzhet a gondolatai mögé. Talán ezért képes szabadon feltárni az érzelmeit. Ezen a napon megértettem, hogy az amiben „több” vagyok náluk, ugyan-akkor a legnagyobb hiányosságom is. Én gondolkodom. Ők éreznek. Jó lenne olyan szabadnak lenni, mint ők. Őszintén sírni és nevetni. Az ő kerestük a fogyatékoság. Az én kerestem, hogy gondolkodom, és ez sokszor meggátolja a cselekedeteimet.

■ Lojek Zsuzsó

„Újuljatok meg Lélekben!”

Ebben az évben is megrendezésre került a sokak által csak Karizmatikus Találkozóknak nevezett rendezvény, melynek idén a „Katolikus Megújulási Találkozó” nevet adták. Amint a plakáton is látható, ez a nap Jézusról szólt. A mosolygó Ronaldo mutatójára és a háttérben levő brazil labdarugók feledhetetlen imádsága emlékeztette a kb. 8000 jelenlévőt, hogy jó helyen járnak, hiszen „A győztesek választása JEZUS”.

Reggel közösen hívtuk a Szentlelket és dicsőítettük Őt az Atyánkkal és Jézussal együtt. 10 órától került sor a nap első tanítására, melyet a balesete miatt távol maradt Cantalamessa atya helyett Roy Hendy tartott, aki az angliai The House of the Open Dour Community közösség vezetője.

Arról beszélt, hogy Jézus már megváltott minket, és arra hív, hogy szabaddá váljunk, befogadjuk az Ő Lelkét. 11 órakor szentségimádás következett, amelyet Gorove László és Kemenes Gábor vezetett. 12 órai kezdettel tartotta meg angliai előadónk a második tanítását, amelynek kezdetén körünkben köszönthettük Spányi Antal megyéspüspök atyát, Székesfehérvárról. Ezután ebédszünetre, majd Pintér Béla és a Cseteték koncert-

jére került sor. A szentmise előtt két testvérünk tett tanúságot azokról a csodás dolgokról, melyeket az Úr cselekedett az életükben.

A szentmisén 10 diakónus és több mint 30 pap vett részt. A szentbeszédben dr. Szabó Tamás püspök atya buzdított minket, hogy egyikünk se úgy menjen haza, ahogy a találkozóra érkezett, hanem újuljunk meg Lélekben! Ezután közbenjáró imádság következett.

Egyébként egész nap lehetőség nyílt szentségimádásra, gyónásra, lelki beszélgetésre, keresztyén közösségekkel való ismerkedésre, keresztyén könyvek, kazeták, ajándéktárgyak vásárlására.

Fél 8-tól kezdődtek el a koncertek. MC Tono & Nóri után a Gábel Testvérekkel együtt megvallottuk, hogy Jézus nekünk az élet, és mi Őt választjuk. A Bolyki Brothers, majd Csiszér László és zenekara következett, velük zárult a találkozó programja 22 óra 30 perckor.

Hálát adunk a mi Mennyei Atyánknak ezért a csodálatos napért, az Ő nagy szeretetéért, sok ajándékért, amellyel megajándékozott minket.

Dicsőség Neki mindörökké!

■ Listár István

Lelkigyakorlat Balatonfenyvesen

A Pécsi Püspöki Hittudományi Főiskola az idén Balatonfenyvesen tartotta meg háromnapos évkezdő lelkigyakorlatát. Ez a hagyomány már 4 éve tart. Nem kimondottan elcsendesedős lelkigyakorlat, inkább lazább játékosabb. E keretben ismerjük meg egymást „főleg mi az elsősöket, ők minket”, s néha tanáraink is meglátogatnak minket. (Ne

legyenek teljesen ismeretlenek, és „reklámozzák” tárgyukat.) Az előadásokat Nagy Norbert felsőszentmártoni plébános tartotta. A napi három előadást egy személyes elmélkedés és kiscsoportos beszélgetés követte.

Az előadás egyik vonulata Paulo Coelho Az alkimista című regénye alapján volt, melyhez az atya gon-

dosan összeszedett szentírási idézeteket csatolt. A téma a személyes élettörténet megtalálása, a jellem vizsgálata volt.

Számomra nagyon jó volt így kezdeni az évet. Egyrészt elcsendesedve, az Úrra figyelve, másrészt ha valaki szembejött velem a folyósón, nem volt idegen.

■ Orzsi Angéla Kata